

DEPREM HABERCİLİĞİ VE TOPLUMSAL ALGI: ELAZIĞ ÖRNEĞİ

YAZARLAR

Doç. Dr. Osman Vedüd EŞİDİR

Dr. Gökhan BAK

İrem BOZUKLU ANCİL

EDİTÖR

Doç. Dr. Mustafa ÖZTUNÇ

DEPREM HABERCİLİĞİ VE TOPLUMSAL ALGI: ELAZIĞ ÖRNEĞİ

YAZARLAR:

Doç. Dr. Osman Vedüd EŞİDİR

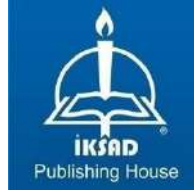
Dr. Gökhan BAK

İrem BOZUKLU ANCİL

EDİTÖR:

Doç. Dr. Mustafa ÖZTUNÇ

DOI: <https://dx.doi.org/10.5281/zenodo.14686219>

Copyright © 2025 by iksad publishing house
All rights reserved. No part of this publication may be
reproduced, distributed or transmitted in any form or by
any means, including photocopying, recording or other
electronic or mechanical methods, without the prior written
permission of the publisher, except in the case of
brief quotations embodied in critical reviews and certain other
noncommercial uses permitted by copyright law. Institution of
Economic Development and Social
Researches Publications®
(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)
TÜRKİYE TR: +90 342 606 06 75
USA: +1 631 685 0 853
E mail: iksadyayinevi@gmail.com
www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the publishing
ethics rules.

Iksad Publications – 2025©

ISBN: 978-625-378-164-4
Cover Design: İbrahim KAYA
January / 2025
Ankara / Türkiye
Size: 14,8x21cm

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
ÖZET.....	5
GİRİŞ	8
LİTERATÜR TARAMASI	9
Afet Haberciliğinin Tarihsel Gelişimi	14
Afet Haberciliğinin Dünyadaki Gelişimi	16
Türkiye’de Afet Haberciliğinin Tarihsel Gelişimi ...	17
Medya ve Toplum: Deprem Haberciliğinin Önemi .	18
YÖNTEM:	20
Kategoriler ve Kullanım Gerekçeleri	22
Araştırmanın Evren ve Örneklemi	25
Araştırmanın Amacı	25
Araştırmanın Varsayımları	26
Araştırmanın Sınırlılıkları	27
BULGULAR	27
HABER 1	28
HABER 2	31
HABER 3	34
HABER 4	36

HABER 5	39
HABER 6	42
HABER 7	44
HABER 8	47
HABER 9	50
HABER 10	52
HABER 11	55
HABER 12	58
HABER 13	61
HABER 14	64
HABER 15	67
HABER 16	70
HABER 17	74
HABER 18	77
HABER 19	80
HABER 20	83
HABER 21	86
HABER 22	89
HABER 23	92
HABER 24	94
HABER 25	98

HABER 26	101
HABER 27	104
HABER 28	107
HABER 29	110
HABER 30	114
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	121
KAYNAKÇA	128

DOÇ. DR. OSMAN VEDÜD EŞİDİR

1977 yılında doğdu. Lisans öğrenimini İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde, yüksek lisans öğrenimini Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi programında, doktora öğrenimini İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik programında tamamladı. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'ndan (ÜAK) doçentliğini Gazetecilik ve Medya Çalışmaları alanında aldı. Aralarında 32. Gün, Pana Film, TRT İstanbul Haber Merkezi, Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğü ve Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin de bulunduğu farklı yerlerde çalıştı. Halen Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

ORCID : <https://orcid.org/0000-0003-2029-4758>

DR. GÖKHAN BAK

1981 yılında Rize'de doğdu. 2017 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik doktora programından mezun oldu.

ORCID : <https://orcid.org/0000-0003-4520-0930>

İrem BOZUKLU ANCİL

1997'de Kayseri'de doğdu. 2020 yılında Fırat Üniversitesi Gazetecilik bölümünden mezun oldu. Halen Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik

programında yüksek lisans eğitimini sürdürmekte ve Elazığ'da yayın yapan Fırat Gazetesi'nde muhabir olarak çalışmaktadır.

ORCID : <https://orcid.org/0009-0007-5698-9160>

ÖZET

Afetler, bireylerin ve toplumların sosyal, ekonomik, psikolojik yapılarında derin etkiler bırakan olağanüstü olaylardır. Bu gibi kriz durumlarında bilgiye erişim, hem bireysel hem de toplumsal dayanışmanın inşa edilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Medya, afet durumlarında kamuoyunu bilgilendirme, farkındalık yaratma ve toplumsal algı oluşturma fonksiyonları ile öne çıkan temel aktörlerden biridir. Bu bağlamda yerel basın, topluma yakın olma avantajı ile bilgi aktarımı ve toplumsal dayanışmayı destekleme açısından önemli bir sorumluluk üstlenmektedir.

Bu çalışma, Elazığ merkezli bir yerel gazete olan Fırat Gazetesi'nin, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleri sonrasında yayımladığı haberler aracılığıyla yerel basının afet haberciliği pratiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, 7 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasında toplam 30 sayıda yer alan manşet haberlerini içerik analizi yöntemiyle değerlendirmiş ve bu haberlerin ana temalarını kategorilere ayırmıştır. Deprem bilimcilerin açıklamaları, depremin etkileri,

bölgeye ilişkin yapı stoku durumu, siyasal ve toplumsal boyutlar, bu kategoriler arasında öne çıkan temel başlıklar olmuştur.

Araştırma bulguları, Fırat Gazetesi'nin yerel bir medya organı olarak afet haberciliğinde hem bilgi aktarımı hem de toplumsal farkındalık oluşturma konusunda etkin bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Özellikle deprem bilimcilerin açıklamaları ve yapı stoklarına dair haberler, kamuoyunun afetlere karşı bilinçlenmesinde kritik bir yer tutmaktadır. Bununla birlikte, siyasal ve toplumsal haberler, depremlerin ekonomik ve sosyal yansımalarına ışık tutmaktadır.

Yerel basın, yalnızca bilgi aktarımı yapan bir iletişim aracı değil, aynı zamanda toplumsal dayanışmayı destekleyen ve kriz durumlarında etik sorumluluklarıyla hareket eden bir platformdur. Bu çalışma, Fırat Gazetesi'nin habercilik pratikleri üzerinden, yerel medyanın afetler karşısındaki toplumsal dayanışmayı destekleme ve bilgiye erişim sağlama konusundaki katkılarının altını çizmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, yerel basının etik sorumlulukları da ele alınmış ve gelecekteki afet haberciliği pratiklerini geliştirmeye yönelik öneriler sunulmuştur.

Çalışma; afet haberciliğinin toplumsal algı, dayanışma ve farkındalık üzerindeki etkilerini daha iyi anlama amacı taşımaktadır. Sunulan önerilerle, bu

alandaki literatüre katkı sağlamak ve afet haberciliği konusunda yeni araştırma alanlarının önünü açmak hedeflenmiştir.

GİRİŞ

Afetler, toplumsal yapıları ve bireysel yaşamları köklü bir şekilde dönüştüren olağanüstü olaylar olup, yalnızca fiziksel yıkımlarla sınırlı kalmayıp ekonomik, sosyal ve psikolojik boyutlarıyla da derin etkiler bırakmaktadır. Bu tür kriz durumlarında, doğru bilgiye hızlı erişim, toplumların yeniden yapılandırılmasında, dayanışma ağlarının inşa edilmesinde ve afetin olumsuz etkilerinin azaltılmasında belirleyici bir rol oynamaktadır. Medyanın, afet anlarında kamuoyunu bilgilendirme, toplumsal farkındalık oluşturma ve doğru algılar yaratma işlevleri, bu süreçlerin etkin bir şekilde yönetilmesi için kritik öneme sahiptir. Özellikle yerel medya, bulunduğu bölgenin sosyoekonomik yapısını ve toplumsal dinamiklerini derinlemesine anlayan yapısıyla, afet durumlarındaki bilgi aktarımının ve toplumsal dayanışmanın sağlanmasında önemli bir sorumluluk taşımaktadır.

Bu çalışma, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen ve geniş bir coğrafyada yıkıcı etkiler bırakan depremin ardından, Elazığ'da yayımlanan Fırat Gazetesi'nin afet haberciliğini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın odağında, yerel basının afet sonrası bilgi akışını yönetme, toplumsal farkındalık yaratma ve halkla etkili bir iletişim kurma işlevleri yer almaktadır. Bu bağlamda, Fırat Gazetesi'nin

7 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasında yayımladığı manşet haberleri içerik analizi yöntemiyle incelenmiş ve bu haberlerin temel temaları kategorilere ayrılmıştır. Bu temalar arasında, deprem bilimcilerinin açıklamaları, depremin etkileri, bölgedeki yapı stoku durumu ve siyasal-toplumsal boyutlar öne çıkmaktadır.

Çalışma, yerel medyanın afet haberciliği pratiği bağlamında, sadece bilgi aktarımı değil, aynı zamanda toplumsal dayanışmayı destekleme ve kriz durumlarında etik sorumluluklarını yerine getirme işlevlerini de vurgulamaktadır. Fırat Gazetesi'nin haber pratikleri, yerel medyanın afetler karşısında toplumsal algıyı şekillendirme ve halkı bilinçlendirme kapasitesini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, araştırma, yerel basının afet sonrası dönemdeki toplumsal etkilerini ve medya etiği çerçevesinde afet haberciliği pratiğinin geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmaktadır. Bu çalışma, afet haberciliğinin toplumsal algıyı, dayanışmayı ve farkındalığı nasıl şekillendirdiğini anlamayı amaçlamakta ve bu alandaki literatüre katkı sağlamayı hedeflemektedir.

LİTERATÜR TARAMASI

Yapılan literatür taramasında depremlerle ilgili yapılan haberlerin incelendiği birçok çalışmaya rastlanmıştır.

2006 yılında gerçekleştirilen bir çalışmada, ulusal ve yerel gazetelerin habercilik anlayışları, yaygın haber değeri ölçütleri temelinde karşılaştırılmıştır. Bu araştırma, 11-25 Nisan 2003 tarihleri arasında Hürriyet ve Yeni Asır gazetelerinde yayımlanan Seferihisar depremi haberleri üzerinde niceliksel içerik analizi yaparak, her iki gazetede haber üretim sürecinin nasıl şekillendiğini incelemiştir. Çalışma, ulusal ve yerel gazetelerin haber üretim süreçlerinin yaygın haber değerleriyle uyumlu olduğunu ortaya koymuştur (Erdoğan, 2006).

2009 yılında yapılan bir çalışmada, 17 Ağustos 1999 Marmara Depreminin Türkiye'deki en büyük ve yaygın tahribata yol açan afetlerden biri olduğu belirtilmiştir. Özellikle Marmara bölgesi gibi hızlı kentleşme ve sanayileşmenin yoğun olduğu bir alanda gerçekleşen bu deprem, toplumda büyük bir kaygı ve tepki yaratmıştır. Araştırmaya göre, bu tepkinin temelinde depremin yol açtığı yüksek can ve mal kayıplarının bulunduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, söz konusu çalışma, Marmara depremi sonrasında Türk medyasındaki deprem algısını gazetelerdeki haberler aracılığıyla incelemiş ve bu süreçte medya ile deprem ilişkisini, toplumsal belirsizlik ve sosyal tepkilerin nasıl şekillendiğini analiz etmiştir. Türkiye'nin deprem kuşağında yer alması nedeniyle, medya ve deprem arasındaki ilişkinin toplumsal bilinç

düzeyini nasıl etkilediği sonucuna varılmıştır (Kolukırmak ve Tuna, 2009).

2022 yılında yapılan bir çalışmada, internetin teknik imkânlarının medya ve haber pratiklerini dönüştürdüğü, internete erişimin ve internetin haber kaynağı olarak kullanımının yaygınlaşmasının internet haberciliğinin önemini artırdığı belirtilmiştir. Çalışmada, medyanın, depreme ilişkin risklerin farkına varılmasında, olası krizlerin hasarlarının azaltılması ve önlenmesi noktasında önemli bir rol oynadığı vurgulanmıştır. İnternet haber medyasının, hız, anındalık, etkileşim ve multimedya gibi nitelikleri sayesinde risk iletişimi açısından öne çıktığı, bu bağlamda depreme ilişkin haberlerin ele alınış şeklinin de etkili bir risk iletişimi süreci için belirleyici olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırma, internet haber sitelerinin İstanbul ve İzmir depremleri öncesindeki ve sonrasındaki bir aylık zaman dilimlerinde yayınladıkları deprem haberlerini içerik analizi yöntemiyle incelemiş ve medya ilgisinin, depremler sonrası arttığını ortaya koymuştur. Sonuç olarak, internet haber medyasının, depremle ilgili risk iletişimi açısından yeterli ve anlamlı düzeyde haberleştirme yapmadığı, ayrıca depremlerin etkileri ile medyanın depremi haberleştirme sıklığı arasında doğrusal bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Vural vd., 2022).

2023 yılında yapılan bir çalışmada, Kahramanmaraş ilinin Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen 7,7

ve 7,6 büyüklüğündeki depremler incelenmiş, bu depremlerin 10 ilde büyük can ve mal kaybına yol açtığı ve Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük doğal ve toplumsal afetlerinden biri olduğu ortaya çıkmıştır. Depremi geniş coğrafyayı etkilemesi nedeniyle halk arasında daha fazla korku ve kaygı oluşmuş, bu durum ele alınmıştır. Çalışmada, Türk spor gazetelerinde Kahramanmaraş depremi sonrası yayımlanan haberlerin içerik analizi yapılmış ve medya ile deprem ilişkisi ele alınmıştır (Afacan ve Işık Afacan, 2023).

2023 yılında yapılan bir diğer çalışmada, Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası sosyal medyada dolaşıma giren yalan ve uydurma haberler incelenmiştir. Teyit.org web sitesinde, 06.02.2023-06.04.2023 tarihleri arasında depremle ilgili içerikler ele alınmıştır. Yapılan betimsel içerik analizi ile bu haberler daha önce belirlenen temalar altında özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Sonuç olarak, sosyal medyada depremin ilk gününden itibaren birçok yalan ve uydurma haberin yayılmaya başladığı sonucuna varılmıştır (Coşkun, 2023).

Bu alanda yapılan önceki araştırmalar, depremlerin medya üzerindeki yansımalarını ve bu yansımaların toplumsal algıyı nasıl şekillendirdiğini derinlemesine incelemiş ve çeşitli medya araçlarının afet sonrası toplum üzerindeki etkilerini analiz etmiştir. Özellikle ulusal ve

yerel medya organlarının haber üretim süreçlerinin, deprem gibi afetler sonrası halkın bilgilendirilmesinde ve toplumsal farkındalığın artırılmasında önemli bir rol oynadığı vurgulanmıştır. Bu bağlamda, medya organlarının depremle ilgili haberleri nasıl ele aldığı, bu haberlerin halkın risk algısını nasıl etkilediği ve kriz anlarında toplumsal dayanışmanın nasıl teşvik edildiği üzerine çeşitli bulgulara ulaşılmıştır.

Bu çalışma, benzer bir yaklaşım benimseyerek, 6 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasında yayımlanan Elazığ Fırat Gazetesi'nin deprem haberlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Özellikle, yerel medyanın, afet sonrası toplumsal farkındalık oluşturmadaki rolü ve bu süreçte halkı bilinçlendirme, psikolojik destek sağlama, ekonomik toparlanmayı destekleme ve sosyal dayanışmayı teşvik etme anlamındaki etkisi değerlendirilecektir. Deprem gibi büyük afetlerin ardından medyanın toplumsal algıyı şekillendirmedeki gücü, yerel basının bu gücü nasıl kullanabileceği ve yerel gazeteciliğin, toplumsal krizlerdeki önemini ortaya koymak, bu çalışmanın temel amacıdır.

Çalışmanın, yerel medya organlarının kriz zamanlarında toplumsal süreçler üzerindeki etkisini anlamak açısından önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Elazığ Fırat Gazetesi'nin deprem haberciliğini ele alarak, medyanın rolünü ve toplumsal

farkındalık oluşturma sürecindeki etkilerini incelemek, bu alanda yapılacak daha geniş çaplı araştırmalar için de bir temel oluşturacaktır.

Afet Haberciliğinin Tarihsel Gelişimi

Afet haberciliği, kriz durumlarında medyanın toplumu bilgilendirme, uyandırma ve dayanışma yaratma gibi çok boyutlu roller üstlendiği bir gazetecilik pratiğidir. Bu kavram, doğal afetlerden teknolojik felaketlere kadar geniş bir yelpazeyi kapsar. Haberlerin hazırlanıp sunulması sırasında etik değerlendirmelerin öne çıktığı afet haberciliği, kriz dönemlerinde yanlış bilgilendirmenin ve panik yaratmanın önlenmesinde kilit bir role sahiptir.

Medyanın afetler karşısındaki rolü, toplumun bilgiye erişiminde kritik bir öneme sahiptir. 1999 Marmara Depremi gibi olaylarla şekillenen afet haberciliği pratiği, toplumun farkındalığını artırma amacı gütmüştür.

Afet haberciliği, hem bilgi aktarımı hem de toplumsal dayanışmayı destekleme gibi çok boyutlu bir işlevi yerine getirir. İnsanlığın tarih boyunca karşılaştığı afet olayları, medyanın bu olayları ele alış şekliyle toplumları şekillendirmiştir. Özellikle 20. yüzyılda haberleşme teknolojilerindeki gelişmeler, afetlerin medyada nasıl yer bulduğunu ve toplumsal etkilerini önemli ölçülerde değiştirmiştir. Afet haberciliğinin

dünyada ve Türkiye’deki tarihsel gelişimi ele alındığında gazetecilik disiplini açısından son derece önemli bir çalışma alanı olduğu sabittir.

Afet haberciliği, modern medyanın çok boyutlu işlevlerinden birini oluşturur. Afetlerin insanlık tarihinde sıkça meydana gelmesi, bu tür olayların medya aracılığıyla çok daha geniş kitlelere ulaşmasını zorunlu kılmıştır. Hem bilgi aktarımı hem de toplumsal dayanışmayı destekleme amacı taşıyan afet haberciliği, medya teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte önemli bir evrim geçirmiştir.

Bu çalışma, 6 Şubat 2023’te Türkiye’de meydana gelen Kahramanmaraş merkezli 7,7 şiddetindeki depreme ilişkin afet haberciliğinin yerel medya üzerinden topluma etkisini incelerken, habercilik pratiğinin hem yerel hem de ulusal düzeyde toplumsal etkilerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Medyanın kriz dönemlerindeki etkili kullanımını artıracak stratejilere dair öneriler sunulmuş, bu çalışmanın akademik literatüre katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Çalışmada, dünya genelinde afet haberciliğinin tarihsel gelişimi incelenerek, bu pratiğin Türkiye’deki yansımaları ve özellikle 1999 Marmara Depremi gibi kritik olaylarla şekillenen yapısı ele alınarak 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş’ta merkezli 7,7 şiddetindeki deprem haberlerinin Elazığ yerel basınındaki sunuş şekli

ve etkisi Fırat Gazetesi üzerinden analiz edilmeye çalışılmıştır. Afetlerin sadece fiziksel etkileriyle değil; aynı zamanda toplumsal, psikolojik ve ekonomik etkileriyle ele alınması gerektiği çerçevesinde, bu bilimsel çalışmanın temel sorusu, yerel medyanın kriz dönemlerinde toplumsal algıyı nasıl şekillendirdiğidir.

Dünyada afet haberciliği, basının yaygınlaştığı 18. yüzyıldan bu yana çeşitli dönüşümler geçirmiştir. 1986 Çernobil Nükleer Felaketi ve 2004 Hint Okyanusu Tsunamisi ele alındığında; uluslararası medya örgütlerinin afetleri çok boyutlu ele alma kapasitesini gözler önüne sermiştir. BBC, CNN, Reuters gibi uluslararası medya kuruluşları, afet haberlerini sadece bir olayı raporlama çerçevesinde değil, aynı zamanda uluslararası yardımlaşma çağrısı yapma aracı olarak da kullanmıştır.

Afet Haberciliğinin Dünyadaki Gelişimi

Afet haberciliğinin kökenleri, yazılı basının yaygınlaştığı 18. ve 19. yüzyıllara dayanmaktadır. Bu dönemde gazete haberleri, büyük yangınlar, salgın hastalıklar ve doğal afetler gibi olayları belgeleyerek toplumun bu olaylara verdiği tepkiyi yönlendirmede kritik bir rol oynamıştır. 20. yüzyılda radyo ve televizyonun gelişmesiyle birlikte, afet haberleri daha geniş kitlelere ulaşmaya başlamış ve anında haberleşme öne çıkmıştır. Özellikle 1986 Çernobil Nükleer Felaketi ve 2004 Hint

Okyanusu Tsunamisi gibi büyük olaylar, uluslararası medyada afet haberciliğinin önemini ortaya koymuştur.

Türkiye’de Afet Haberciliğinin Tarihsel Gelişimi

Türkiye’de afet haberciliği, 1999 Marmara Depremi ile belirgin bir dönüşüme uğramıştır. Bu olay, medyanın kriz dönemlerindeki rolünü vurgulamakla kalmamış, aynı zamanda toplumun medya aracılığıyla afetlere dair bilinçlenmesini sağlamıştır. Sosyal medyanın yükseldiği 2010’lu yıllarda, afet haberciliği çok daha hızlı ve etkili bir hale gelmiş; bireylerin aktif katılımıyla habercilik pratikleri çeşitlenmiştir.

Türkiye’de afet haberciliğinin gelişimi, özellikle 1999 Marmara Depremi ile önemli bir dönüm noktası yaşamıştır. Bu deprem, medyanın kriz dönemlerinde halkı bilgilendirme, yetkilileri harekete geçirme ve yardımlaşma kampanyaları organize etmedeki rolünü gözler önüne sermiştir. Sonraki yıllarda teknoloji ve sosyal medyanın gelişimi, afet haberlerinin çok daha hızlı ve etkili bir şekilde yayılmasına olanak tanımıştır. Örneğin, 2020 Elazığ Depremi sırasında sosyal medya, hem bilgi aktarımı hem de yardımlaşma koordinasyonu için yoğun olarak kullanılmıştır.

Afet haberciliği özellikle yerel basın için ayrı bir önem taşır. Yerel medyanın topluma yakın olması, afetlerin yerel etkilerini daha doğrudan aktarma kapasitesi

sunar. Elazığ Fırat Gazetesi gibi yerel medya organları, afetler karşısında toplumun farkındalık seviyesini artırmada önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada, hem dünyadaki hem de Türkiye’deki gelişmeler ışığında, Elazığ’da yayınlanan Fırat Gazetesi’nin deprem haberciliği uygulamalarının derinlemesine bir analizi sunulmuştur.

Medya ve Toplum: Deprem Haberciliğinin Önemi

Afet haberciliği, yalnızca bilgi aktarımı değil, aynı zamanda bireylerin afetlere karşı bilinçlenmesini sağlama sürecidir.

Afet haberciliği, yalnızca bir bilgi aktarım aracı olarak değil, aynı zamanda bireylerin afetlere karşı bilinçlenmesini sağlama ve toplumsal dayanışmayı destekleme süreci olarak kritik bir öneme sahiptir. Doğal afetler, hem ulusal hem de yerel medyanın sorumluluklarını daha belirgin hale getirir. Ulusal ve yerel medya, afet haberciliği kapsamında kamuoyu oluşturma ve bireyleri bilinçlendirme yeteneğine sahiptir.

Afet haberciliği, kriz dönemlerinde toplumu bilgilendirme, farkındalık yaratma ve dayanışma mekanizmalarını harekete geçirme işlevi gören bir gazetecilik pratiğidir. Bu kapsamda haberlerin nesnel, etik ve toplumsal çıkarları ön planda tutarak aktarılması gerekir. Afet haberleri, sadece olayları raporlama değil,

aynı zamanda bilinçlendirme kampanyalarının bir parçası olma özelliği taşır.

Yerel Basının Toplumsal Etkileri

Yerel basın, ulusal medyaya kıyasla bir kentteki daha somut ve yerel sorunlara odaklanarak, toplumsal algının şekillenmesinde önemli bir rol oynar.

Ulusal medya, afetlerin genelde daha geniş kitlelere ulaştırılmasını sağlarken, yerel medya olayların topluma yakınlık boyutunda ele alınmasını kolaylaştırır. Yerel medya, bölgesel özellikleri dikkate alarak toplumun bilgiye erişiminde daha somut katkılar sağlayabilir. Teknolojik gelişmeler ve sosyal medyanın yükselişi, afet haberlerinin yayılım hızını ve etkisini arttırmıştır.

Türkiye’de afet haberciliği, 1999 Marmara Depremi ile belirgin bir dönüşüme uğramıştır. Bu olay, medya aracılığıyla farkındalık yaratma ve yardımlaşma mekanizmalarını harekete geçirme kapasitesini gözler önüne sermiştir. Benzer şekilde, 2023 yılında meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler sırasında medya, hem bilgi akışı hem de yardımlaşma organizasyonlarında etkin bir rol oynamıştır. Bu depremden etkilenen Elazığ ilinde yayın yapan Fırat Gazetesi gibi yerel basın organları, toplumsal dayanışmayı artırıcı haberleriyle dikkat çekmiştir.

YÖNTEM:

Bu araştırma, gazetelerde yayınlanan deprem haberlerini içerik analizi yöntemiyle incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında, haberlerin başlıkları, içerikleri ve toplumsal etkileri detaylı bir şekilde analiz edilmiş ve bu bulgulara dayanarak tematik bir çerçeve oluşturulmuştur.

İçerik analizi, bu çalışmada kullanılan ana araştırma tekniğidir. İçerik çözümlemesi, iletişim içeriğinin belirli kategoriler doğrultusunda sistematik bir biçimde analiz edilmesini sağlayan bir yöntem olarak tanımlanmaktadır (Geray, 2011, s. 151). Medya içeriklerinin kapsamlı bir şekilde incelenmesi için sıklıkla başvurulan bu yöntem, özellikle iletişim araştırmalarında derinlemesine gözlemler yapmaya olanak verir (Stempel, 2003, s. 103). Ayrıca, içerik analizi, farklı bakış açılarını değerlendirerek çalışmaya nesnellik katmayı mümkün kılar. Yorumların ve çıkarımların, araştırma sürecinin önemli bir parçası olarak tamamlanmasını sağladığı belirtilmektedir (Bilgin, 2014, s. 1).

Araştırmada belirlenen örneklem, kategorilere ayrılmış ve bu kategorilere ilişkin yüzde ve frekans dağılımları hesaplanmıştır. Elde edilen veriler, tablolar halinde düzenlenmiş ve yorumlarla çıkarımlar yapılmıştır.

Araştırma Tasarımı: Nitel araştırma yöntemi çerçevesinde **içerik analizi** kullanılmıştır.

Kategoriler: Haber içerikleri, aşağıdaki kategorilere göre tematik kodlama yöntemi ile analiz edilmiştir:

1. Deprem Bilimcilerin Açıklamaları ve Risk Öngörülleri

- Risk analizleri, bilimsel uyarılar ve kamuoyunun bilinçlendirilmesi.

2. Depremın Sosyoekonomik ve Kültürel Etkileri

- Toplumsal dayanışma, ekonomik kayıplar ve kültürel mirasın korunması.

3. Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar

- Afet yönetimi, yeniden yapılanma ve siyasi açıklamaların etkileri.

4. Toplum Üzerindeki Olumsuzluklar ve Sosyal Travma

- Psikolojik etkiler, fırsatçılık ve toplumsal dayanışmanın zayıflaması.

5. Yetkili Görüşleri ve Kurumsal Açıklamalar

- Kamu kurumlarının bilgilendirme ve kriz yönetimindeki rolleri.

6. Eğitim ve Deprem Bilinci

- Toplumda afet bilinci oluşturmaya yönelik eğitim faaliyetleri.

7. Yapı Stoku ve Kentsel Dönüşüm Süreçleri

- Yapı güvenliği, hasar tespiti ve kentsel dönüşüm projeleri.

8. Ekonomik Yansımalar ve Bölgesel Kalkınma

- Deprem sonrası ekonomik toparlanma ve kalkınma süreçleri.

Araştırmada kullanılacak kategoriler ve gerekçelerine aşağıda detaylı şekilde yer verilmiştir.

Kategoriler ve Kullanım Gerekçeleri

Kitabın içeriği, deprem sonrası süreçleri multidisipliner bir yaklaşımla ele alarak okuyucuya geniş bir perspektif sunmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda aşağıdaki kategoriler oluşturulmuş ve her birinin kitap içeriğinde yer alma gerekçesi açıklanmıştır:

1. Deprem Bilimcilerin Açıklamaları ve Risk Öngörülleri

Kullanım Gerekçesi: Deprem bilimcilerin açıklamaları, hem toplumun bilinçlendirilmesi hem de bilimsel bilginin yaygınlaştırılması açısından kritik öneme sahiptir. Bu bölümde, deprem bölgelerine dair yapılan uyarılar, risk analizleri ve olası senaryolar değerlendirilecektir. Ayrıca, bilim insanlarının kamuoyuna yönelik açıklamalarının toplumsal algıya etkisi incelenecektir.

2. Depremın Sosyoekonomik ve Kùltürel Etkileri

Kullanım Gerekçesi: Depremler, yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda toplumsal ve kùltürel dokular üzerinde de yıkıcı etkiler bırakır. Bu kategori, ekonomik kayıplar, işsizlik, göç ve toplumsal dayanışma üzerindeki etkileri irdelemek için kullanılır. Ayrıca, kùltürel mirasın korunması ve deprem sonrası bölgesel kimlik üzerindeki değişimler tartışılacaktır.

3. Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar

Kullanım Gerekçesi: Afet yönetimi ve yeniden yapılanma süreçleri, siyasi aktörlerin kararlarıyla şekillenir. Bu bölümde, deprem sonrası politik süreçler, yardım organizasyonları ve hükümet politikalarının toplumsal etkileri analiz edilecektir. Siyasi açıklamaların ve eylemlerin toplum üzerindeki algısı da ele alınacaktır.

4. Toplum Üzerindeki Olumsuzluklar ve Sosyal

Travma Kullanım Gerekçesi: Deprem sonrası bireylerin ve toplulukların karşılaştığı sosyal ve psikolojik sorunlar, afetin uzun vadeli etkilerini anlamak için önemlidir. Bu başlık, fırsatçılık, toplumsal dayanışmanın zayıflaması ve sosyal travmalar gibi konuları ele almak için kullanılacaktır.

5. Yetkili Görüşleri ve Kurumsal Açıklamalar

Kullanım Gerekçesi: Depremle mücadelede kamu kurumlarının ve uzman yetkililerin açıklamaları, toplumsal güvenin sağlanmasında önemli bir rol oynar. Bu bölümde, kurumsal görüşler, alınan önlemler ve uygulamaların etkinliği değerlendirilecektir. Ayrıca, kamuoyuna yönelik bilgilendirme faaliyetleri tartışılacaktır.

6. Eğitim ve Deprem Bilinci

Kullanım Gerekçesi: Deprem bilincinin artırılması, bireylerin ve toplumun afetlere hazırlıklı olmasında temel bir unsurdur. Bu bölümde, okullarda ve toplum genelinde yapılan farkındalık çalışmaları, online eğitim uygulamaları ve eğitim politikalarının etkileri incelenecektir.

7. Yapı Stoku ve Kentsel Dönüşüm Süreçleri

Kullanım Gerekçesi: Deprem sonrası hasarlı yapıların durumu ve kentsel dönüşüm projeleri, toplumun güvenliği açısından kritik öneme sahiptir. Bu bölümde, yapı stokunun durumu, hasar tespit çalışmaları ve dönüşüm projelerinin etkileri değerlendirilecektir.

8. Ekonomik Yansımalar ve Bölgesel Kalkınma

Kullanım Gerekçesi: Depremler, yerel ekonomilerde büyük yıkımlara neden olabilir. Bu bölüm, işsizlik, esnafın durumu, inşaat sektörü üzerindeki etkiler ve devlet yardımları gibi konuları ele alacaktır. Ayrıca, ekonomik toparlanma ve bölgesel kalkınma süreçleri analiz edilecektir.

- **Veri Toplama:** Fırat Gazetesi'nin 6 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasındaki arşivleri sistematik olarak taranmıştır.

- **Veri Analizi:** Haber içerikleri, tematik analiz yöntemiyle incelenmiş ve kategoriler çerçevesinde sınıflandırılmıştır.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

- **Evren:** Araştırmanın evrenini, Elazığ Fırat Gazetesi'nin 6 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasında yayımlanan tüm haber içerikleri oluşturmaktadır.

- **Örneklem:** Deprem konulu haberler belirlenerek, kategorilere uygun olanlar örnekleme dahil edilmiştir.

Araştırmanın Amacı

Elazığ Fırat Gazetesi'nin, deprem konulu haberlerde toplumsal farkındalık oluşturmada üstlendiği rolü değerlendirmek amacıyla bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Depremle ilgili haberlerin, toplumu

bilinçlendirme, politik ve sosyal süreçlere katkı sağlama, psikolojik destek mekanizmaları oluşturma ve ekonomik toparlanmayı destekleme bağlamında ne derece etkili olduğu analiz edilmiştir.

Bu araştırmanın amacı, Elazığ Fırat Gazetesi'nin 6 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasındaki deprem haberciliği örneği üzerinden, yerel basının toplumsal algıya olan etkisini incelemektir. Deprem gibi afetlerin toplumda yarattığı derin etkiler göz önünde bulundurularak, medyanın bu etkilerin şekillenmesindeki rolü tartışılacaktır.

Araştırmanın Önemi

Yerel medya, afet dönemlerinde toplumsal farkındalık oluşturma, kriz yönetimine destek olma ve dayanışmayı teşvik etme açısından kritik bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, Elazığ Fırat Gazetesi'nin deprem sonrası süreçlerdeki etkisini analiz ederek, yerel gazeteciliğin topluma katkısını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Araştırmanın Varsayımları

-Elazığ Fırat Gazetesi, toplumsal farkındalık yaratmaya yönelik çok boyutlu haber içeriklerine sahiptir.

-Haberler, belirlenen kategorilere uygun şekilde analiz edilebilecek niteliktedir.

-Fırat Gazetesi'nin deprem haberciliği, hem bilimsel hem de sosyal yaklaşımları okuyucularına sunmaktadır.

-Yerel basında deprem konulu haberlerin yayımlanma sıklığı, toplumsal hassasiyeti yansıtmaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

-Çalışma yalnızca Elazığ Fırat Gazetesi ile sınırlıdır; diğer yerel ve ulusal gazeteler kapsam dışında bırakılmıştır.

-İnceleme 6 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasındaki haberlerle sınırlı tutulmuştur.

-Haberlerin okuyucular üzerindeki etkileri, doğrudan bir saha çalışması veya anket yöntemiyle ölçülmemiştir; analiz yalnızca haber içerikleri üzerinden yapılmıştır.

-Bu çalışma, Elazığ Fırat Gazetesi'nin manşet haberlerini inceleyerek deprem haberciliği pratiğini değerlendirmektedir. Araştırma, belirtilen tarihler arasında gazetede yayınlanan haberlerle sınırlıdır. Diğer yerel basın organları veya ulusal medyayı kapsamamaktadır.

BULGULAR

Elde edilen bulgular ışığında, Elazığ Fırat Gazetesi'nin toplumsal farkındalık oluşturmada oynadığı rol değerlendirilmiştir. Deprem konulu haberler önceden belirlenen kategoriler ışığında, 7 Şubat 2023 ile 13 Mart

2023 tarihleri arasını içine alacak şekilde kapsamlı olarak ele alınmıştır.

Haber içeriğinde fotoğrafın kullanım durumu, gazetede yer aldığı bölüm, haberin başlığı ve yazıldığı tarih ile sayfa numarası her haber için ayrı ayrı araştırılmıştır.

HABER 1

Tarih: 7 Şubat 2023

Başlık: “Hemşehrimiz Prof. Dr. Naci Görür, Defalarca Maraş Bölgesine Dikkat Çekerek Uyardı”

Kategori: Deprem Bilimcilerin Açıklamaları ve Risk Öngörülleri

Neden: Deprem risk analizi ve bilimsel uyarılar vurgulanmıştır.

Fırat gazetesi / Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış- 7 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Hemşehrimiz Prof. Dr. Naci Görür, Defalarca Maraş Bölgesine Dikkat Çekerek Uyardı” başlıklı haberin içeriği incelediğinde;

Prof. Dr. Naci Görür’ün öngörülleri ve uyarıları, bilimsel bilginin Elazığ şehrinin kamuoyuna erişilebilir hale getirilmesinde yerel medyanın rolünü ortaya koymaktadır. Fırat Gazetesi’nin, Görür’ün deprem risk analizlerini manşet haberlerle duyurması, bilim insanların uyarılarının geniş bir kitleye ulaşmasını

sağlamıştır. Bu durum, yerel medya aracılığıyla bilimsel bilginin toplumsal farkındalığı artırma gücünü göstermektedir.

Haberin yerel yönetim ve toplum üzerindeki etkileri bağlamında bu haber, yerel yönetimlerin ve halkın, deprem riski karşısında harekete geçme gerekliliğini vurgulamaktadır. Özellikle yerel yönetimlerin sorumluluklarına dikkat çekilen Görür’ün açıklamaları, toplum üzerinde baskı unsuru oluşturarak daha etkili önlemler alınmasını teşvik edebilir. Medyanın bu şekilde bir denetim mekanizması işlevi görmesi, kamu politikalarının yönlendirilmesinde önemli bir etkiye sahiptir.

Toplumsal algı ve bilinçlenme açısından bu haberin içeriği, depreme karşı duyarsızlık olarak algılanabilecek toplumsal durumun aslında bilinçsizlikten değil, çaresizlik duygusundan kaynaklandığını vurgulamaktadır. Bu durumun haberleştirilmesi, kamuoyunda farkındalığın artırılmasına katkı sağlayarak toplumun bilinçli bir şekilde harekete geçmesine zemin hazırlayabilir.

Risk yönetimine odaklanma açısından ise, Görür’ün açıklamalarında vurguladığı gibi, “risk yönetimi” kavramının altını çizen haberler, yalnızca afet sonrası müdahaleye değil, önleyici tedbirlerin önemine de dikkat çekmektedir. Bu tür bir yaklaşım, kamuoyunda proaktif

bir afet yönetimi anlayışının yerleşmesine yardımcı olabilir.

Sosyal medya ve geleneksel medya açısından haber ele alındığında; bu haberde, Görür'ün sosyal medya üzerinden yaptığı açıklamaların gazetede yer bulması, geleneksel medya ile dijital platformların bir arada çalışarak bilgi yayılımını hızlandırabileceğini göstermektedir. Bu işbirliği, kamuoyu oluşturma sürecinde etkiyi artırabilir.

Etik habercilik ve toplumsal sorumluluk açısından bu haberin etik habercilik anlayışıyla sunulması, hem bilimsel verilerin doğru bir şekilde aktarılmasını hem de toplumsal sorumluluk bilincinin yerleşmesini desteklemektedir. Bu, medya organlarının yalnızca haber vermekle kalmayıp aynı zamanda toplumu bilinçlendirme görevini yerine getirdiğini göstermektedir.

Fırat Gazetesi'nin bu haberi, afet bilincini artırmak, kamuoyu oluşturmak ve yetkililere sorumluluklarını hatırlatmak gibi önemli işlevler üstlenmiştir. Bu tür haberlerin, toplumun afetlere karşı hazırlıklı olmasını sağlamak için kritik bir araç olduğu açıktır. Özellikle yerel medya organlarının bu konudaki rolü, bilim insanlarının uyarılarının daha geniş kesimlere ulaşmasını sağlayarak hem bireysel hem de kurumsal farkındalığı artırmaktadır.

Şekil 1. Elazığ Fırat Gazetesi, 7 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde deprem uzmanının uyarıları üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 1).

HABER 2

Tarih: 8 Şubat 2023

Başlık: “Depremle Yaşamak! Aynı Yerden Vurulduk”

Kategori: Depremın Sosyoekonomik ve Kültürel Etkileri

Neden: Toplumsal ve ekonomik zorluklar ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-8 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Depremle yaşamak! Aynı yerden vurulduk” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberde deprem gerçeğinin Elazığ’daki toplumsal hafızada yerleşik hale geldiğinin vurgulanmakta ve “aynı yerden vurulduk” ifadeleriyle halkın özdeş deneyimlere dayalı duygusal durumunun aktarılmakta olduğu anlaşılmıştır. Haberde kullanılan bu dil, yerel halkın empati kapasitesini artırarak toplumsal dayanışmayı teşvik etmektedir.

Haberin içeriğinde, Elazığlı bireylerin, depremden daha şiddetli etkilenmiş illere yardım elini uzatmaya çalışması anlatılmaktadır. Bu tespit, yerel kamuoyunun dayanışma ruhunu pekiştirerek afete yanıt verme kapasitesini arttırmaktadır. Haberde yapısal sorunlara dikkat çekilerek “*Deprem değil, sağlıklı yapılar öldürür*” tezi, haber metninde birden fazla kere vurgulanmış ve kentteki sağlıklı yapıların tehlikesine dikkat çekilmiştir. Bu vurgu, yerel yönetimlerin ve halkın yapısal güvenlik konularındaki sorumluluğunu hatırlatmakta ve bu konuda bir kamu baskısı oluşturmaktadır.

Haberde, enkaz alanlarına gereksiz yere giden bireylerin yarattığı sorunlara dikkat çekilmekte ve toplumsal bilinç eksikliğinin zararlı etkileri vurgulanmaktadır. Bu tür bir özeleştirel tutum, hem

bireyleri hem de yetkilileri sorumluluk almaya davet etmektedir.

Fırat Gazetesi, “Depremle Yaşamak! Aynı Yerden Vurulduk” başlıklı bu haberiyle, afet haberciliğinin yerel kamuoyu oluşumundaki kritik rolünü bir kez daha ortaya koymuştur. Haberin, bilgi aktarımı, farkındalık yaratma, dayanışma ruhunu pekiştirme ve toplumsal sorunlara dikkat çekme gibi birden fazla boyutta etkili olduğu görülmektedir. Yerel medyanın bu gibi kriz anlarında oynadığı rolün, sadece bilgilendirme ile sınırlı kalmayıp toplumsal dayanışmayı da desteklediği açıktır.

Şekil 2. Elazığ Fırat Gazetesi, 8 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde depremin toplumsal hafızada yerleşik hale geldiği vurgulanarak “aynı yerden vurulduk”

ifadeleriyle manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetesinin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 2).

HABER 3

Tarih: 9 Şubat 2023

Başlık: “Prof. Dr. Bingöl: Elazığ’da Kısa Zaman İçerisinde Büyük Bir Deprem Beklemiyoruz”

Kategori: Deprem Bilimcilerin Açıklamaları ve Risk Öngörülleri

Neden: Bilimsel açıklama ve toplumun endişelerinin giderilmesi amacı taşımaktadır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-9 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Prof. Dr. Bingöl: Elazığ’da Kısa Zaman İçerisinde Büyük Bir Deprem Beklemiyoruz” başlıklı haberin içeri incelendiğinde; Prof. Dr. A. Feyzi Bingöl’ün, Elazığ’da kısa vadede büyük bir deprem beklenmediği yönündeki açıklaması, toplumsal kaygıların yatışmasına katkı sağlamıştır. Bu tür bilimsel yaklaşımlar, kamuoyunun spekülatif bilgilere dayalı endişelerini azaltmada çok önemlidir.

Haberdeki açıklama bilgi kirliliğine karşı işlevsellik görevi görmektedir.

Haberde, sosyal medyada yayılan yalan haberlerin toplum üzerindeki zararlarına dikkat çekilmiş ve resmi makamlar ile bilim insanlarından gelen açıklamalara

öncelik verilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu durum, yerel medyanın bilgi kirliliğini önlemedeki kritik rolünü gözler önüne sermekte, yerel toplumu bilinçlendirmektedir.

Prof. Dr. Bingöl'ün fay hatları, levha hareketleri ve artçı depremlere ilişkin teknik bilgiler içeren açıklamaları, halkın bilimsel altyapıya dayalı bilgiye erişimini sağlamıştır. Yerel medyanın bu tür teknik detayları yalın bir dille aktarması, afet bilincinin gelişmesine katkıda bulunarak toplumsal dayanışmayı teşvik etmiştir.

Haberde, Elazığ halkının Kahramanmaraş depremi sonrası yardım seferberliğine katılımı vurgulanmış ve dayanışma ruhu pekiştirilmiştir. Bu tür haberler, toplumsal dayanışma duygusunu güçlendiren bir etkene dönüşerek toplumsal sorumluluğa katkı sağlamaktadır.

Sosyal medyada yayılan spekülatif bilgilere karşı uyarıların yer alması, medyanın etik sorumluluğuna dikkat çekmektedir. Bu, halkı yanlış bilgilendirmelerden koruma ve kamuoyunu bilinçlendirme görevini öne çıkaran bir yaklaşımdır.

Fırat Gazetesi, “Prof. Dr. Bingöl: Elazığ’da Kısa Zaman İçerisinde Büyük Bir Deprem Beklemiyoruz” haberiyle, deprem gerçekleri ve risklerini bilimsel verilerle ele alarak yerel kamuoyunu bilinçlendirme konusunda önemli bir rol oynamıştır. Bilim insanlarının açıklamalarına dayalı bu tür haberler, hem bilgi kirliliğini

önlemek hem de toplumu bilinçlendirmek için etkili bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 3. Elazığ Fırat Gazetesi, 9 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde akademisyen Prof. Dr. Feyzi Bingöl'ün uyarıları üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 3).

HABER 4

Tarih: 10 Şubat 2023

Başlık: “Milletvekili Bulut; Elazığ’ın Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi İlan Edilmesi İçin Çalıştıklarını Belirtti”

Kategori: Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar

Neden: Deprem sonrası siyasi girişimler ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-10 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Milletvekili Bulut; Elazığ’ın Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi İlan Edilmesi İçin Çalıştıklarını Belirtti” başlıklı haberin içeriği incelediğinde;

Haberde, Elazığ Milletvekili Metin Bulut’un, şehrin “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” ilan edilmesi için yaptığı çalışmaları ve siyasi girişimlerini kamuoyuyla paylaşması, halkın bilgi ihtiyacını karşılama yönünden ele alınabilirse de esas itibarı milletvekilinin yaptığı bir halkla ilişkiler faaliyetidir. Siyasetçilerin bu tür bilgilendirmeleri, afet sonrası siyasi karar alma süreçlerinde şeffaflığı teşvik etmekte ve toplumsal dayanışmayı desteklemektedir. Ancak perişan haldeki depremzedelerin sorunlarının ne ölçüde karşılandığı kuşkuludur.

Haberin, hasar tespit çalışmalarının detaylarını paylaşması, halkın resmi kurumlarla iletişim kanallarını etkili bir şekilde kullanmasını teşvik etmiştir. “*Evinde hasar olduğunu düşünenler dilekçe ile başvursun*” çağrısı, halkın doğru adımlar atmasını destekleyen bir çerçeve sunmuştur.

Haberde yer alan “*Elazığ’da hiçbir şey yapılmıyormuş algısı oluşturanlara itibar edilmemeli*”

uyarısı, medyanın manipülasyona karşı toplumda bilinç oluşturma rolünü göstermektedir. Yerel medya, bu gibi durumlarda halkın gerçek bilgiye ulaşmasını sağlayan kritik bir aktördür.

Milletvekili Bulut'un Elazığ'daki kentsel yenileme çalışmalarına dair vurguları, yerel medyanın politikacıların kamuoyunda destek bulmasına olan katkısını ortaya koymaktadır.

Fırat Gazetesi, "Milletvekili Bulut; Elazığ'ın Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi İlan Edilmesi İçin Çalıştıklarını Belirtti" haberiyle toplumsal bilgi aktarımı, dayanışma teşviki ve depreme karşı bilinç oluşturma alanlarında bir görev üstlenmiştir. Yerel medyanın afet haberciliği kapsamında etik ilkeleri ve şeffaflığı ön planda tutarak hareket etmesi, toplumun dayanıklılığını artıran bir strateji olarak değerlendirilmelidir.

Şekil 4. Elazığ Fırat Gazetesi, 10 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde şehrin milletvekili Metin Bulut'un siyasi girişimlerini kamuoyu ile paylaşan Elazığ'ın etkili afet bölgesi ilan edilmesi yönündeki açıklaması manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 4).

HABER 5

Tarih: 11 Şubat 2023

Başlık: “Her Felakette İnsanlıktan Soğutan Fırsatçılar Yine İş Başında”

Kategori: Toplum Üzerindeki Olumsuzluklar ve Sosyal Travma

Neden: Fırsatçılık ve toplumsal dayanışmanın zayıflaması işlenmiştir.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-11 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1'deki-“Her felakette insanlıktan soğutan fırsatçılar yine iş başında” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; bu haberin toplumu etkileyen olumsuz davranışları ifşa ederek kamuoyunda farkındalık oluşturduğu ve dayanışmanın önemi konusunda önemli bir mesaj verdiği görülmektedir.

Haberde, depremin yarattığı insani felaketin yanında, toplumsal ahlakı sorgulama söz konusudur. Fırsatçılık gibi olumsuz davranışlara dikkat çekilmiş ve bu durum toplumsal ahlakı sorgulatacak bir dille ele

alınmıştır. “*Biz ne ara bu hale geldik*” sorusu, okuyucuların bireysel ve toplumsal sorumluluklarını yeniden düşünmelerine vesile olmaktadır.

Haberde, sosyal medyada yayılan dezenformasyonun etkileri ele alınırken, bu tür manipölasyonların halkın moralini bozduğu ve kurtarma çalışmalarını zorlaştırdığı vurgulanmıştır. Yerel medya, bu gibi durumlarda halkı bilinçlendirerek bilgi kirliliği ile etkin bir şekilde mücadele edebilir.

Depremzedelere yönelik dayanışma çabalarının vurgulanması, toplumsal birliktelik ruhunu pekiştirerek dayanışmanın gücünü ortaya koymuştur. Buna karşın, yardım materyallerinde görülen sorunlar, toplumsal bilinç eksikliklerini gözler önüne sermekte ve iyileştirilmesi gereken alanlara dikkat çekmektedir.

Haberde, sosyal medyanın hem yardım çağrılarını yaymak hem de provokatif paylaşımların etkisini azaltmak için nasıl bir aracı rol oynadığı ele alınmıştır. Twitter gibi platformlarla iş birliği yapılmasının önemi vurgulanarak, bilgi akışının kontrol altında tutulması gerektiği belirtilmiştir.

Haberde, afetzedelerin yaşadığı zorluklardan faydalanmaya çalışan kişi ve gruplar ifşa edilerek, bu davranışların toplumsal dayanışma üzerindeki olumsuz etkileri gösterilmiştir. Bu, etik haberciliğin ve kamuoyu

oluşturma görevinin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Fırat Gazetesi, bu haberle afet haberciliği sürecinde toplumsal ahlakı sorgulayan ve dayanışmanın önemine dikkat çeken habercilik anlayışıyla önemli bir rol oynamıştır. Bu tür haberler, halkın manipülatif bilgilere karşı daha dirençli olmasını sağlarken toplumsal dayanışmanın devamı için farkındalık yaratır.

Şekil 5. Elazığ Fırat Gazetesi, 11 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde toplumu etkileyen olumsuz davranışlar “Her Felakette İnsanlıktan Soğutan Fırsatçılar Yine İş Başında” başlığıyla manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 5).

HABER 6

Tarih: 13 Şubat 2023

Başlık: “Elazığ, Yaralarını Saramadan Yeniden Yaralandı”

Kategori: Depremın Sosyoekonomik ve Kültürel Etkileri

Neden: Depremın bölgede yarattığı sosyoekonomik etkiler işlenmiştir.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-13 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Elazığ, yaralarını saramadan yeniden yaralandı” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberde Elazığ’ın son üç yılda yaşadığı üç

büyük depremin yaratmış olduğu sosyoekonomik etkiler vurgulanmıştır. Esnafın iş yerlerini kapatmak zorunda kalması ve vatandaşların barınma sorunları, toplumsal refah üzerindeki uzun vadeli olumsuz etkilerin altını çizilerek toplumsal mağduriyetler görünür kılınmıştır.

Haberde, Elazığ’ın depremlerden etkilenen 10 ilden ayrı tutulmaması gerektiği vurgusunu yapılarak, kamuoyunda farkındalık yaratmak amaçlamıştır. Bu psikolojik etkinin vurgulanması, halkın beklentilerini yönetirken aynı zamanda yönetim organlarına bir çağrı niteliği taşımaktadır.

Haberde, 2020 depremından kalan travmaların henüz atlatılamadığı ve yeni depremin yarattığı korku ve

karamsarlık hissi ele alınmıştır. Bu vurgu, bireylerin psikolojik dayanıklılık ihtiyacına işaret ederken toplumsal moral desteğinin önemini ortaya koymuştur.

Haberde, devletin Elazığ'ın yaralarını sarmadaki rolüne olan güven süslenerek ifade edilmiş ve halkın dayanışma ruhu teşvik edilmiştir. Bu, medya aracılığıyla toplumsal birliktelik duygusunun pekiştirilmesine örnek teşkil etse de perişan haldeki depremzedelerin haberdeki bu dayanışma ruhundan nasıl etkilendiği tartışmalıdır.

Haberde, Elazığ'ın sorunlarının ulusal çapta dikkate alınması gerektiği ifade edilmiş ve özellikle esnafa yönelik desteklerin artırılması talebi dile getirilmiştir. Bu, yerel medyanın halkın sesi olma rolünü güçlendiren bir unsurdur.

Fırat Gazetesi'nin "Elazığ, Yaralarını Saramadan Yeniden Yaralandı" başlıklı haberi, deprem gibi doğal afetlerin toplumsal ve ekonomik etkilerini ele alarak kamuoyunda farkındalık yaratma konusunda önemli bir rol oynamıştır.

Şekil 6. Elazığ Fırat Gazetesi, 13 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde şehrin yaşamış olduğu üç büyük depremin yaratmış olduğu sosyoekonomik etkiler manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 6).

HABER 7

Tarih: 14 Şubat 2023

Başlık: “11 Ekim 2022’de TBMM’ye sunulan imar affı kanun teklifi Allah’tan geçmedi ya geçseydi?”

Kategori: Yapı Stoku ve Kentsel Dönüşüm Süreçleri

Neden: Deprem sonrası yapı hasarlarının durumu ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-14 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “11 Ekim 2022’de TBMM’ye sunulan imar affi kanun teklifi Allah’tan geçmedi ya geçseydi?” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde;

haber, imar affi politikalarının yapı stokunun güvenliği üzerindeki etkilerini ele alarak afetler karşısında toplumsal sorumluluk ve farkındalık yaratma konusunda çarpıcı bir katkı sağladığı görülmüştür.

Haberde, 2018 yılında gerçekleştirilen imar affinin eleştirilmesi ve bu tür düzenlemelerin yapı stokunun güvenliği üzerindeki olumsuz etkileri vurgulanmıştır. “*Allah’tan geçmedi, ya geçseydi*” ifadesi, toplumu yapısal dönüşüm gerekliliğine dair düşünmeye sevk etmekte ve toplumsal farkındalık yaratmaktadır.

Haberde, 11 Ekim 2022’de TBMM’ye sunulan ve komisyonda bekleyen imar affi kanun teklifinin olası etkileri ele alınarak kamuoyu bilinci yaratılmıştır. Bu, toplumun karar alıcıların politikalarını eleştirel bir gözle değerlendirmesini destekleyen bir haber dili kullanıldığını ve siyasi/yapısal sorunlara dikkat çekildiğini göstermektedir.

Haberde, yasal düzenlemelerin sadece kısa vadeli çözümler sunduğu, ancak uzun vadede halkın can güvenliği ve toplumsal dayanıklılık açısından ciddi riskler doğurabileceği vurgulanmıştır. Bu haber, yerel medyanın

yapısal sorunlara dikkat çekme görevinin bir parçası olarak değerlendirilebilir.

Haberde, imar affı politikalarının eleştirilmesi, etik habercilik kapsamında toplumu bilgilendirme ve karar alıcılara mesaj verme görevini yerine getirmektedir. Bu tür eleştiriler, medya aracılığıyla toplumsal hesap verebilirliği desteklemekte, afet bilinci ve kamuoyu oluşturmaktadır.

Haberin, toplumu kentsel dönüşüm ihtiyacı ve yapı stokunun güvenliği konusunda bilgilendirmesi, afet bilincinin yaygınlaşmasına katkı sağlamaktadır. Bu, yerel medyanın kriz anlarında oynadığı rolün önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Fırat Gazetesi'nin 14 Şubat 2023 tarihli haberi, yerel medyanın afet haberciliği sürecindeki eleştirisel rolünü ve toplumsal farkındalık yaratmadaki etkisini ortaya koymuştur.

Şekil 7. Elazığ Fırat Gazetesi, 14 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde imar affı politikalarının yapı stokunun güvenliği üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 7).

HABER 8

Tarih: 15 Şubat 2023

Başlık: “Bu Proje İle Türkiye Ayağa Kalkar”

Kategori: Depremin Sosyoekonomik ve Kültürel

Etkileri

Neden: Bölgesel kalkınmaya yönelik öneriler ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-15 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1'deki- "11 Ekim 2022'de TBMM'ye sunulan imar affı kanun teklifi Allah'tan geçmedi ya geçseydi?" başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin, Cumhuriyet'in 100. yılı dolayısıyla sunulan 100 Bin Bedava Sosyal Konut Projesi'ni tanıtarak, bölgesel kalkınma ve sosyoekonomik iyileşme bağlamında bir gündem yarattığı görülmüştür.

Haberde, Hazar Stratejik Araştırmalar Merkezi (HAZARSAM) tarafından geliştirilen 100 Bin Bedava Sosyal Konut Projesi detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Bu proje, afetten etkilenen illerde yaşanan barınma sorunlarına yönelik etkili bir çözüm önerisi sunarak, toplumsal beklentilerin karşılanmasına yönelik önemli bir gündem yarattığı, toplumsal dayanışmayı teşvik ettiği görülmüştür.

Haberin dili, projeyi toplumsal dayanışma ve ulusal birlik çerçevesinde sunmuş, bu da kamuoyunda dayanışma duygularının artırılmasına katkı sağlamıştır. Projenin, 11 ili kapsayan bir dönüşüm çabalarıyla halkın beklentilerine yanıt vereceği mesajı verilmiş, yapısal sorunlara dikkat çekilmiştir.

Haberde, 2020 Elazığ depremi ve 2023 Kahramanmaraş depremleri gibi felaketlerin ardından barınma sorununun çözülmesine yönelik çözüm önerileri detaylandırılmıştır. Bu, yerel medyanın yapısal sorunların

çözümüne dair farkındalık yaratma rolünü öne çıkarmaktadır.

Projede, 11 ilin tarihi ve mimari dokusuna uygun konut tiplerinin tasarlanacağı vurgulanmış, bu da kentsel dönüşüm projelerinde yerel kimliğin korunmasının önemini gözler önüne sermiştir. Haberdeki bu yaklaşım, toplumsal sahiplenme duygusunu teşvik edebilir.

Haberde, projenin sadece ulusal değil, uluslararası çapta da etkili olabileceği ifade edilmiştir. Turizmi canlandırma ve ulusal ün kazanma hedefleri, kalkınma çabalarını destekleyici bir mesaj içermektedir.

Fırat Gazetesi, 15 Şubat 2023 tarihli haberiyle, afet haberciliği kapsamında kalkınma projelerinin tanıtılmasına ve toplumsal dayanışmanın teşviki için kamuoyu oluşturmaya önemli bir katkı sağlamıştır.

Şekil 8. Elazığ Fırat Gazetesi, 15 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde cumhuriyetin 100. yılı dolayısıyla sunulan bedava sosyal konut projelerinin tanıtımı manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 8).

HABER 9

Tarih: 16 Şubat 2023

Başlık: “Elazığ’ın sesini duyan yok!”

Kategori: Depremın Sosyoekonomik ve Kültürel Etkileri

Neden: Deprem sonrası ekonomik yardımların avantajları tartışılmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-16 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Elazığ’ın sesini duyan yok!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin Kahramanmaraş merkezli depremlerin Elazığ üzerindeki etkilerini ele alarak toplumsal farkındalık yaratma ve karar alıcıları harekete geçirme amacı taşıdığı görülmüştür.

Fırat Gazetesi’nin bu haberi, Elazığ’ın maruz kaldığı fiziksel ve psikolojik hasarın boyutlarını gün yüzüne çıkararak afet bölgesi ilan edilme talebini desteklemiştir.

Haberde, Elazığ’ın son üç yılda üç büyük deprem yaşamasına rağmen afet bölgesi ilan edilmemesi eleştirilmiştir. Bu eleştiriler, Elazığ halkının sesini

duyurma çabasını yansıtarak kamuoyu oluşturmuş ve yerel sorunları ulusal çapta tartışma alanına taşımıştır.

Haberde, hasar tespit çalışmalarından elde edilen sayısal veriler sunulmuş, bu da bilgilendirici ve ikna edici bir dil oluşturmuştur. 587 binanın acil yıkım gerektirdiği ve Elazığ'ın bu kapsamda Adana, Kilis ve Şanlıurfa'dan daha fazla hasar aldığı vurgulanması, sorunların ciddiyetine dikkat çekmiştir.

Haberin dili, Elazığ halkının gördüğü zararlara ek olarak yaşadığı psikolojik travmaları da gözler önüne sermiştir. *“Günlerimiz korku içinde geçiyor”* gibi ifadeler, halkın duygusal durumunu yansıtarak empati kurulmasını sağlamıştır.

Haberde, Elazığ'ın afet bölgesi ilan edilmesi gerektiği çağrısı ön planda tutulmuş, bu da karar alıcıları harekete geçirme amaçlı bir mesaj olarak değerlendirilebilir. *“Elazığ neden görmezden geliniyor?”* gibi sorular, eleştirel bir bakış açısı sunarak farkındalık yaratmıştır.

Haberde, Elazığ halkından alınan görüşler yoğun bir şekilde yer almaktadır. Bu durum da haberi toplumsal bir hareketin parçası haline getirmektedir. Bu yaklaşım, yerel sorunların daha geniş kitlelere ulaşmasına yardımcı olmaktadır.

Fırat Gazetesi'nin 16 Şubat 2023 tarihli haberi, afet haberciliğinin yerel düzeyde kamuoyu oluşturma ve

toplumsal sorunlara dikkat çekme görevini başarıyla yerine getirmiştir.

Şekil 9. Elazığ Fırat Gazetesi, 16 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde toplumsal farkındalık yaratma ve karar alıcıları hareket geçirme amacıyla manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 9).

HABER 10

Tarih: 17 Şubat 2023

Başlık: “Peki, Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi İlan Edilmenin Avantajları Nelerdir?”

Kategori: Depremin Sosyoekonomik ve Kültürel Etkileri

Neden: Deprem sonrası ekonomik yardımların avantajları tartışılmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-17 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Peki, Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi ilan edilmenin avantajları nelerdir?” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin Elazığ’ın Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi ilan edilmesi sürecini ele alarak bölge halkına bu kararın avantajlarını açıklamış ve haber kamuoyunu bilgilendirmiştir.

Haberde, afet bölgesi ilanının anlamı ve vatandaşlara sağladığı avantajlar açık bir şekilde açıklanmıştır. Sağlık hizmetlerinden esnaf kredilerine, yapı hasar tespit süreçlerinden eğitim olanaklarına kadar pek çok detay yer almış, böylece halkın hakları konusunda bilinçlenmesi sağlanmıştır.

Haber, Elazığ’ın afet bölgesi ilan edilmesi kararının arka planını ve sürecini vurgulamıştır. Bu durum, yerel yönetim ve merkezi idareye yönelik bir hesap verebilirlik çağrısı olarak değerlendirilebilir. Haberin dili, Elazığ halkının mağduriyetine dikkat çekerken çözüm yollarını da işaret etmiştir.

Haberde, afet bölgesi ilanının toplumsal dayanışmayı artırıcı etkisi öne çıkarılmıştır. Sağlanan avantajların yalnızca maddi yardım olmadığını, aynı zamanda toplumun yeniden inşa sürecine destek

sağladığını vurgulamıştır. Bu yaklaşım, yerel basının yalnızca bilgilendirici değil, aynı zamanda birleştirici bir rol üstlendiğini göstermektedir.

Haberde, afet bölgesi ilanının psiko-sosyal destekleri içermesi de ele alınmıştır. Bu, medyanın halkın duygusal ihtiyaçlarına duyarlılığını göstermektedir. Sosyal hizmet uzmanları ve psikologlar aracılığıyla sağlanacak destekler, toplumun travma sonrası iyileşme sürecine yönelik önemli bir mesajdır.

Haberde, Elazığ halkının afet bölgesi ilanı talebinin gerçekleşmesi memnuniyetle karşılanmış ve bu kararın önemine vurgu yapılmıştır. Bu, yerel basının halkın sesi olma rolünü pekiştirmiştir.

Fırat Gazetesi'nin haberi, yerel basının afet haberciliği bağlamında oynadığı kritik rolü gözler önüne sermektedir. Haberin bilgilendirici ve kamuoyu oluşturuıcı içeriği, Elazığ halkının haklarını öğrenmesi ve bu süreçte sesini duyurması açısından önemli bir araç olmuştur.

Şekil 10. Elazığ Fırat Gazetesi, 17 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde şehrin afet bölgesi ilan edilme süreci ele alınarak manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 10).

HABER 11

Tarih: 18 Şubat 2023

Başlık: “Av. Ali Aslan Emre, depremzedelerin haklarını anlatarak uyardı!”

Kategori: Toplum Üzerindeki Olumsuzluklar ve Sosyal Travma

Neden: Deprem sonrası hak arayışları ve adalet süreçleri tartışılmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-18 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Av. Ali Aslan Emre, depremzedelerin haklarını anlatarak uyardı!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin depremzedelerin hakları ve dikkat etmeleri gereken noktalar hakkında detaylı bilgiler sunarak toplumsal bilgilendirme ve bilinçlendirme işlevini yerine getirdiği görülmüştür.

Haberde, depremzedelerin hakları açık bir dille ifade edilmiş, özellikle DASK tazminat süreçleri, mücbir sebep ilanlarının avantajları ve hasar tespit süreçleri gibi karmaşık konular anlaşılır bir şekilde açıklanmıştır. Bu durum, yerel medyanın kamuoyunu bilgilendirme görevini etkin bir şekilde yerine getirdiğini göstermektedir.

Haberde, Av. Ali Aslan Emre’nin “Kesin yıkım belgesi olmadan, konutlarınızı yıktırmayın!” ve “Orta hasarlı yapılarda oturulmamalı!” gibi uyarıları, vatandaşların hak kayıplarını önlemeye ve can güvenliğini sağlamaya yönelik önemli bir rehberlik niteliği taşımaktadır. Bu söylemler, gazetecilikte toplumsal sorumluluk anlayışını vurgulamaktadır.

Haberde, depremzedelerin hukuki haklarına dair detaylı bilgiler verilmiştir. Özellikle DASK poliçe sahiplerinin haklarının açıklanması ve “*Poliçe bedelinin*

tamamını ödemek zorundalar” vurgusu, vatandaşların olası hak kayıplarına karşı bilinçlenmelerini sağlamıştır.

Orta hasarlı yapıların güvenlik riski taşıdığına dair yapılan açıklamalar, toplumda farkındalık yaratmayı hedeflemektedir. Bu, yerel medyanın sadece bilgilendirme değil, aynı zamanda toplumsal sorunları gündeme taşıma işlevini de yerine getirdiğini göstermektedir.

Haberde, bir hukukçuya yer verilmesi, yerel medyanın güvenilir bilgi sunma konusundaki sorumluluğunu göstermektedir. Hukuki konuların bir uzman tarafından ele alınması, okuyuculara duyulan saygının ve bilgi aktarımının kalitesinin bir göstergesidir.

Fırat Gazetesi’nin bu haberi, yerel medyanın afet haberciliğindeki bilgilendirici, rehberlik edici ve farkındalık yaratıcı işlevlerini ortaya koymaktadır.

Şekil 11. Elazığ Fırat Gazetesi, 18 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde depremzedelerin hakları ve dikkat etmeleri gereken noktalara yönelik bilgiler manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 11).

HABER 12

Tarih: 20 Şubat 2023

Başlık: “Fırat Gazetesi, Olası Bingöl Depremini Bingöl Yöneticilerine Sordu”

Kategori: Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar

Neden: Depreme hazırlık ve yöneticilerin tutumu sorgulanmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-20 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Fırat Gazetesi, Olası Bingöl Depremini Bingöl Yöneticilerine Sordu” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin afetler konusunda halkın bilinçlendirilmesi ve güncel durumun doğru aktarılması açısından Bingöl’deki depremlerle ilgili uzman görüşlerine yer vermesi, halkın bilgilendirilmesine katkı sağlamış, farkındalık yaratmıştır.

Yerel basın, toplumu ve karar alıcıları harekete geçirmek için gündem oluşturabilir. *“Biz yandık, siz yanmayın”* çağrısı, deprem farkındalığı yaratma konusunda çarpıcı bir mesajdır.

Yerel basın, yöneticilerden hesap sorarak daha etkin çözümler üretilmesini sağlayabilir ve karar alıcı kişileri harekete geçirebilir. Fırat Gazetesi, Bingöl Belediye Başkanı, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı ve Çevre Şehircilik Müdürü’ne yönelttiği sorularla bu amacı desteklemiştir.

Afetler, toplumsal dayanışma ile çok daha hızlı ve etkin şekilde atlatılabilir. Yerel basın, yardım kampanyalarının duyurulması ve yardım çağrılarının yayılması konusunda çok önemli bir görev üstlenmektedir.

Gündem oluşturma, medyanın kamuoyu üzerindeki etkisini tanımlayan önemli bir kavramdır. Yerel basın,

halkın öncelikli sorunlarının karar alıcılar tarafından gündeme alınmasında önemli bir rol oynar. Fırat Gazetesi'nin Bingöl depremleri ile ilgili yöneticilere yönelttiği sorular, bölge halkının kaygılarını yönetim kademesine ulaştırırken aynı zamanda olası bir depreme karşı tedbirlerin arttırılmasını sağlamıştır.

Bingöl Belediye Başkanı Erdal Arıkan'ın *"Tedbirlerimizi alacağız"* ifadesi, yöneticilerin kamuoyu baskısı ile harekete geçirilebileceğini göstermektedir.

Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Kadir Çintay'ın bölgedeki riskli yapıların tespiti ve hasar durumunun belirlenmesi konusundaki vurgusu, toplumsal çözüm önerilerinin hayata geçirilmesi açısından önemlidir.

Afet haberciliğinde buna benzer haberlerin, toplumu bilgilendirme, farkındalık yaratma ve karar alıcıları harekete geçirme gibi fonksiyonlarla öne çıkmaktadır.

Şekil 12. Elazığ Fırat Gazetesi, 20 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde afetler konusunda halkın bilinçlendirilmesi amacıyla uzman görüşleri manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 12).

HABER 13

Tarih: 21 Şubat 2023

Başlık: “Elazığ Yine Yeniden Orta Hasar Mağduru!”

Kategori: Yapı Stoku ve Kentsel Dönüşüm Süreçleri

Neden: Deprem sonrası yapı hasarlarının durumu ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-21 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Elazığ Yine Yeniden Orta Hasar Mağduru!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin deprem sonrası şehrin yapı stoku, kentsel dönüşüm süreçleri ve vatandaşların görüşlerini ortaya koyarak afet haberciliğindeki kritik işlevi gerçekleştirdiği görülmektedir.

Fırat Gazetesi’nin haberinde, orta hasar raporu verilen yapılara dair halkın görüşleri ve endişeleri dile getirilerek karar alıcılar nezdinde toplumsal baskı oluşturulmuştur. Yerel basın, karar alıcıları harekete geçirmek için halkın sesini yansıtarak toplumsal baskı unsuru yaratabilir. Haberde “*Devlet baba, şefkatli kucakını açsın*” çağrısı, vatandaşların devletten beklentilerini net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Bu haber, yardım kampanyalarını duyurarak ve zarar görenlerin sesini duyurarak dayanışma ortamını desteklemektedir. “*Her binanın inşasında izolatör sistemi örnek alınsın!*” gibi çağrılar, farkındalığı artırmakta, uzun vadeli gündem oluşturmaktadır. Haber, deprem gibi afetlerin etkilerinin unutulmaması için uzun vadeli gündem oluşturma kapasitesine sahiptir. Bu haberin vurguladığı yapı stokunun güvenliği meselesi, sürekli gündemde tutulması gereken bir konudur. Afet haberciliği, doğru ve tarafsız bilgi aktarımının ötesinde,

toplumsal sorunların dile getirilmesi ve yapısal çözümler için baskı oluşturmaya hedefler.

Haberde halkın endişeleri dile getirilerek, “*Kimse ölmeyene kadar dairemize güçlendirme yapılmayacak herhalde*” ifadesi, vatandaşların yapı güvenliği konusundaki tedirginliğini çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Yapı stokunun güvenliğinin önemine dikkat çekilerek; G.A.’nın “*Hasar tespit ekiplerinde ne göz var ne izan*” sözü, mevcut değerlendirme süreçlerine olan güvensizliği vurgulamaktadır. Haberde öne çıkan “Süleymaniye Camii’sinin yapısı gibi dayanıklı binalar inşa edilebilir” yorumu, modern inşaat teknolojilerinin daha etkin kullanılması gerektiğine dikkat çekmektedir. Bu haber, afetler sonrası kamusal ve kurumsal farkındalığı artırarak uzun vadeli çözümler üretmede Elazığ ili açısından bir aktör olabilir. Fırat Gazetesi’nin haberi, yetkililerden beklentileri somut bir şekilde dile getirirken, halkın sesi olma fonksiyonunu başarıyla yerine getirmektedir.

Haberde öne çıkan “*Devlet baba*” metaforu, vatandaşların yöneticilerden beklentilerini etkili bir şekilde ifade etmektedir. Yapı güvenliği ve deprem dayanıklı yapılar özelinde halkın taleplerinin dile getirilmesi, toplumsal bilinç oluşturmaktadır. Fırat Gazetesi’nin “*Elazığ Yine Yeniden Orta Hasar Mağduru!*” haberi, yerel medyanın afetlere dair gündem

oluşturma ve toplumsal dayanışma sağlama kapasitesini göstermektedir.

Şekil 13. Elazığ Fırat Gazetesi, 21 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde şehrin yapı stoku ve kentsel dönüşüm süreçleri ve vatandaşların görüşleri manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 13).

HABER 14

Tarih: 22 Şubat 2023

Başlık: “Bedeli ağır olmadı mı?”

Kategori: Yapı Stoku ve Kentsel Dönüşüm Süreçleri

Neden: Deprem sonrası yapı hasarlarının durumu ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-22 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Bedeli ağır olmadı mı?” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin Elazığ ve çevresindeki yapı stokunun sorunlu durumunu ve deprem sonrası yetkililerin çözüm odaklı adımlarındaki yetersizlikleri eleştirerek, kamuoyunda farkındalık oluşturma çabasını ortaya koymuştur.

Fırat Gazetesi’nin 22 Şubat 2023 tarihli haberi, Elazığ’daki yapı stokunun güvenliği ve yetkililerin bu alandaki ihmalleri özelinde bir çağrı niteliği taşımaktadır.

Haberde yer alan “Bin 300 bina acil yıkılacak” ifadesi, şehirdeki yapı stoklarının sorunlu yapısını net bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu, vatandaşların güvenli yapılara olan ihtiyacı konusundaki farkındalığını artırmakta, yetkilileri hesap vermeye zorlamaktadır. Gazetenin sıkça kullandığı “*Lütfen yapıları denetleyin!*” çağrısı, karar alıcılara yönelik bir baskı mekanizması işlevi görmüştür. Bu, yerel medyanın hesap verebilirlik konusundaki etkisini ortaya koymakta, toplumsal dayanışmayı desteklemektedir. Elazığ’ın çevre illerden gelen depremzedelere ev sahipliği yaptığı belirtilerek, toplumsal dayanışmanın önemi vurgulanmakta ve gündem oluşturulmaktadır. “24 Ocak 2020 Elazığ

Depremi'nden ders çıkarıldı mı?" sorusu, afetlerin ardından uzun vadeli bir gündem oluşturulması gerektiğine işaret etmektedir. Haber, Elazığ'daki sorunları dile getirirken yapı stoku sorunlarına dikkat çekmektedir. Haberde, *"5 bin 193 bağımsız birimin acil yıkılması gerektiği"* ifadesi, şehirdeki mevcut yapı stokunun ciddi tehlikeler barındırdığını gözler önüne sermektedir. *"Elazığ Depremi'nden gerekli dersi çıkaramadık mı?"* sorusu, deprem sonrasının eksikliklerini eleştirirken, gelecekte benzer sorunlarla karşılaşmamak için yapısal reform ihtiyacının önemine değinmektedir. *"Yapıların taranması ne kadar sağlıklı?"* sorusu, mevcut denetim mekanizmalarının etkinliğini sorgulamakta ve daha şeffaf bir denetim sistemi talep etmektedir. Haberde yer alan vatandaşların *"güvenli yapılarda yaşam"* talebi, bireysel ve toplumsal beklentilerin bir yansımasıdır.

Fırat Gazetesi'nin *"Bedeli Ağır Olmadı mı?"* başlıklı haberi, yerel medyanın afet haberciliği ve kamuoyu oluşturma konularındaki önemini bir kez daha göstermektedir. Bu haber yapı stoku sorunları ve yetkililerin hesap verebilirliği gibi kritik konulara dikkat çekerek toplumsal farkındalık oluşturma misyonunu yerine getirerek, yerel basının güçlü bir ses olduğunu ortaya koymaktadır.

Şekil 14. Elazığ Fırat Gazetesi, 22 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde yetkililerin çözüm odaklı girişimlerdeki yetersizlikler manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 14).

HABER 15

Tarih: 23 Şubat 2023

Başlık: “Elazığ’ın On Binlerce Depremzedeyle Kapısı Açık!”

Kategori: Toplum Üzerindeki Olumsuzluklar ve Sosyal Travma

Neden: Deprem sonrası göç ve dayanışma ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-23 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1'deki-“Elazığ’ın On Binlerce Depremzedeye Kapısı Açık!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin deprem sonrası toplumsal dayanışma, yerinden edilme ve sosyal travma konularında kamuoyunda farkındalık oluşturma çabasını yansıttığı görülmektedir.

Haber, Elazığ’ın depremzede olmasına rağmen diğer illerden gelen depremzedelere kapısını açarak dayanışma örneği gösterdiğine vurgu yapmış, yerel halkın dayanışma ruhunu ve toplumsal yardımlaşma çabasını yüceltirken kamuoyunda olumlu bir algı oluşturmuş, sorunlara dikkat çekip farkındalık yaratmıştır. Bu haber, Elazığ’daki bin 300 binanın acil yıkılması gerektiğine işaret ederek yapı stokunun sorunlu durumuna dikkat çekmiş, aynı zamanda kiralık konut eksikliği gibi güncel problemleri dile getirerek bu sorunların çözümü için çağrı yapmış, toplumsal travmalardan bahsetmiştir. Depremzedelerin yaşadığı kayıplar ve sosyal travmalar, haberin merkezinde yer almıştır. *"Eşini, dostunu, akrabasını kaybedenler var"* ifadesi, toplumsal yaraların derinliğini ortaya koymaktadır. Bu tarz anlatımlar, toplumun empati duygusunu harekete geçirmektedir. *"Vatandaştan önce devlet depremzedeleri düşünüsün"* çağrısı, yetkililere hesap verebilirlik mesajı taşımaktadır. Haber, devletin süreçleri daha etkin yönetmesi gerektiği

konusunda kamuoyu oluşturmaktadır. Haberde yer alan *"On binlerce depremzedeye kapımız açık"* mesajı, toplumsal yardımlaşma ruhunu gözler önüne sermektedir. Kiralık ev eksikliği ve güvensiz yapılar konusundaki endişelerden bahsedilerek deprem sonrasının en önemli problemlerinden birine dikkat çekilmektedir. *"Art niyetli davranışlar"* ve *"zor bir süreç"* ifadeleri, toplumsal travmaları dile getirerek bu sorunları çözüme yönelik bir çağrı niteliği taşımaktadır. Depremzedelerin güvenli yapılarda yaşama isteği, haberde sıkça vurgulanmıştır.

Fırat Gazetesi'nin "Elazığ'ın On Binlerce Depremzedeye Kapısı Açık!" başlıklı haberi, afet haberciliği ve kamuoyu oluşturma konularında çarpıcı bir örnek sunmaktadır. Haberin vurguladığı dayanışma, sosyal travmalar ve yapı stokunun güvenliği gibi konular, toplumsal farkındalığı artırırken yetkililere hesap verebilirlik mesajı göndermektedir.

Şekil 15. Elazığ Fırat Gazetesi, 23 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde toplumsal dayanışma ve farkındalık oluşturma üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 15).

HABER 16

Tarih: 24 Şubat 2023

Başlık: “Elazığ’a ve Elazıqlıya yakışanı yaptık!”

Kategori: Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar

Neden: Deprem sonrası belediye başkanının yapılan çalışmaları değerlendirmesi.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-24 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Elazığ’a ve Elazıqlıya yakışanı yaptık!” başlıklı haberin

içeriği incelendiğinde; haber metninin, depremlerin ardından yerel yönetimlerin ve sivil toplumun rolünü, dayanışma kavramını, medyanın kamuoyuna olan etkisini ön plana çıkardığı görülmektedir. Bu bağlamda bu haber, medya ve kamuoyu arasındaki etkileşimi, afet haberciliğinin etik boyutlarını ve toplumdaki farkındalık yaratma potansiyelini ele almaktadır.

Fırat Gazetesi’nin “Elazığ’a ve Elazığlıya yakışanı yaptık!” başlıklı haberi, bu kapsamda Elazığ Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları’nın afet sonrasında yürüttüğü çalışmaları ve bu çalışmaların toplumdaki yankısını detaylı bir şekilde ele almaktadır.

Fırat Gazetesi’nin bu haber metnindeki içerik, gazetecilik disiplininin etik ilkeleriyle birlikte haberin kamuoyu oluşturma kapasitesini gözler önüne sermektedir. Haber, 24 Ocak 2020 Elazığ depremi’nden 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlere uzanan bir dizi afetin Elazığ ilindeki etkilerini vurgularken, belediyenin altyapı yenileme çalışmaları ve yardım faaliyetlerini odak noktasına almıştır. Bunun yanı sıra, dayanışma mesajları ve ulusal birlik teması da haberin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır.

Haberdeki “Elazığ’a ve Elazığlıya yakışanı yaptık!” başlığı, hem yerel kimliği hem de toplumsal dayanışmayı vurgulayan bir mesaj taşımaktadır. Haber metninin içeriğinde, Elazığ Belediye Başkanı’nın şehir içindeki ve

komşu illerdeki çalışmaları detaylandırılmakta; aynı zamanda, bu çalışmaların toplumsal kabul gördüğüne dair çoklu mesajlar verilmektedir. Kullanılan dil, resmi bir tonu korurken, dayanışma vurgularıyla haber, okuyucuda belediye nezdinde pozitif bir algı yaratmayı hedeflemektedir. Haberde yer alan “*Devletimizin ve milletimizin güçlü desteğiyle yaralarımızı sarıyoruz*” ifadesi, ulusalcı bir söylemi pekiştiren çerçeve sunmaktadır.

Fırat Gazetesi, bu haberinde belediyenin çalışmalarının kamuoyuna aktarılmasında etkili bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları’nın çalışmalarına yer veren bu haber, hem şehrin hem de komşu illerin yeniden yapılanma sürecinde bir dayanışma mesajı sunmaktadır.

Haber, yerel kamuoyunu bilgilendirmenin ötesine geçerek ulusal bir dayanışma çağrısı yapmaktadır. Bununla birlikte, afet haberciliğindeki etik ilkeler doğrultusunda, verilen bilgilerin doğruluğu ve haberin tarafsızlığı tartışmalıdır. Bu durum, Fırat Gazetesi’nin kamuoyuna olan güvenini artırma veya azaltma potansiyeline sahiptir.

Haberde Elazığ Belediye Başkanı’nın hem şehirde hem de komşu illerde yürüttüğü çalışmalar, toplumsal dayanışma örneği olarak sunulmuştur. Bu çalışmaların ayrıntılandırılması, topluma pozitif bir mesaj verirken,

gelecekteki felâketlere karşı daha bilinçli bir yaklaşımı da teşvik etmektedir. Dayanışma mesajlarının bu şekilde ele alınması, toplumsal bilinç oluşturma ve birlik duygusunu pekiştirme açısından milliyetçi/ulusalcı bir yaklaşım içermektedir.

Afet haberciliği, sadece olayları rapor etmekle sınırlı kalmaz; toplumu bir araya getirme, dayanışma yaratma ve gelecekteki felaketlere karşı bilinç oluşturma gibi kritik bir misyona sahiptir. Fırat Gazetesi'nin ilgili haberinin bu misyonu nasıl yerine getirdiği tartışmalıdır. Haberdeki dil, toplumsal dayanışmayı teşvik ederken, yerel yönetimin çalışmalarına övgü yapmış ve kamuoyunda pozitif bir algı yaratmaya çalışmıştır.

Şekil 16. Elazığ Fırat Gazetesi, 24 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde belediye başkanının açıklamaları manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetesinin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 16).

HABER 17

Tarih: 25 Şubat 2023

Başlık: “Sağlık- Sen Elazığ Üniversite Şube Başkanı Aygüneş; “Sağlıkçılar hâlâ enkaz altında!”

Kategori: Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar

Neden: Deprem sonrası sendikaların yapılan çalışmaları değerlendirmesi.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-25 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Elazığ’a ve Elazığlıya yakışanı yaptık!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin, deprem sonrasında sağlık çalışanlarının durumunu, sendikaların rollerini ve yapısal sorunları ele alarak hem yerel hem de ulusal seviyede toplumsal farkındalık oluşturma potansiyeline sahip olduğu görülmüştür.

Fırat Gazetesi’nin 25 Şubat 2023 tarihli haberinde, deprem sonrası sağlık çalışanlarının zorlu şartları ve hak taleplerinin ele alınması, afet haberciliğinin toplumsal dayanışma ve bilinçlendirme fonksiyonuna önemli bir katkı sağlamaktadır. Depremler gibi büyük felâketler, toplumun sadece fiziksel altyapısını değil, aynı zamanda

sosyal dokusunu da derinden etkiler. Bu süreçte sağlık çalışanları gibi kritik meslek gruplarının rolü ve maruz kaldıkları zorluklar, toplumun afetlere karşı dayanıklılığını belirlemede önemlidir. Fırat Gazetesi’nin ele aldığı “Sağlıkçılar hâlâ enkaz altında” başlıklı haber, hem bu çalışanların durumuna hem de toplumda yaratılması gereken bilinç ve dayanışma ortamına odaklanmıştır. Haberin içeriği, yerel medyanın kamuoyu oluşturma ve eleştirisel bir bilinç yaratma kapasitesini göstermektedir. Ahmet Burak Aygüneş’in ifadeleriyle sağlık çalışanlarının yaşadıkları sorunlar, bireysel deneyimlerin ötesinde toplumsal bir meseleye dönüştürülmektedir. Haberde, 2020 Elazığ Depremi, pandemi ve 2023 Kahramanmaraş depremleri gibi ardışık krizlerin, sağlık sektöründeki yapısal sorunları daha da belirgin hale getirdiği vurgulanmıştır.

Haberde, deprem sonrasında hastane yapılarının durumu ve sağlık çalışanlarının beklentileri kamuoyuna aktarılmıştır. Bu bilgilendirme, hem kamu kurumlarını hem de bireyleri harekete geçirme potansiyeline sahiptir.

Haberin dilinde, dayanışma mesajları ve bir arada hareket etme çağrıları dikkat çekmektedir. Aygüneş’in, “*Sağlıkçılar enkazdan hâlâ çıkarılmadı*” ifadesi, bu dayanışmayı sağlamaya yönelik bir çağrı niteliği taşımaktadır. Bu haber, kamu kurumlarının ve yerel yönetimlerin şeffaflığını sağlamak adına bir denetim

mekanizması işlevi görmektedir. Haberde Fırat Üniversitesi Rektörlüğü'nün bina güvenliği ile ilgili çalışmaları, bu denetim mekanizmasına bir örnek olarak sunulmuştur. Afet haberciliği, bilgi sunarken etik ilkeleri takip etmeyi gerektirir. Fırat Gazetesi'nin ele alınan haberinde bu ilkelerin nasıl uygulandığı dikkatle incelenebilir. Haberde, bina güvenliği ile ilgili bilgilerde çelişkili ve spekülatif söylemlerden kaçınılmış, resmi kaynaklardan alınan verilere dayanılmıştır. Sendika başkanının eleştirileri haberde yer bulurken, Fırat Üniversitesi Rektörlüğü'nün çalışmaları da detaylandırılmış ve dengeli bir sunum sağlanmıştır. Haber, sadece mevcut sorunları göstermekle kalmamış, aynı zamanda toplumun bu sorunların üzerine gitmesini teşvik etmiştir. Sağlık çalışanlarının yaşadıkları sorunları gündeme taşıyan bu haber, gelecekteki krizlere karşı daha dayanıklı bir toplum yapısının oluşturulmasına katkı sağlayabilir.

Fırat Gazetesi'nin "Sağlıkçılar hâlâ enkaz altında" başlıklı haberi, afet haberciliğinin toplumdaki kritik rolünü bir kez daha gözler önüne sermektedir. Yerel medyadaki bu tür haberler, sadece kamuoyunu bilgilendirmekle kalmayıp, dayanışma, bilinçlendirme ve hesap verebilirlik gibi alanlarda etkili bir araç olabilirler.

Şekil 17. Elazığ Fırat Gazetesi, 25 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde depremde sağlık çalışanlarının kritik rolü manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 17).

HABER 18

Tarih: 27 Şubat 2023

Başlık: “Prof. Dr. Mustafa Aksoy deprem felâketleri dolayısıyla yaşanan göçleri değerlendirdi”

Kategori: Toplum Üzerindeki Olumsuzluklar ve Sosyal Travma

Neden: Deprem sonrası göç ve hayatta kalma mücadelesi ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-27 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Prof. Dr. Mustafa Aksoy deprem felâketleri dolayısıyla yaşanan göçleri değerlendirdi” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberde, deprem sonrası zorunlu göçlerin toplumsal etkileri ve bu sorunlarla başa çıkmak için medyanın sorumlulukları ele alındığı görülmektedir.

Fırat Gazetesi’nin ele aldığı bu haber, Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından başlayan göç hareketlerinin sosyolojik, ekonomik ve psikolojik etkilerini ayrıntılı bir şekilde incelemektedir. Munzur Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Aksoy’un görüşlerine yer verilen haber, afet sonrası göçlerin en sorunlu göç türlerinden biri olduğuna dikkat çekmektedir.

Fırat Gazetesi’nin bu haberinde, deprem sonrası yaşanan göç dalgası, afetzedelerin durumları ve bu durumun toplumsal etkileri ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Örneğin, Elazığ’a göç eden 50 bin kişinin yurtlar, misafirhaneler ve akrabaların yanında barındırıldığı bilgisi, yerel halkın farkındalığını artırmakta ve dayanışma duygusunu teşvik etmektedir. Prof. Dr. Aksoy’un “*Devlet ve özel teşebbüs gerekenleri yerine getirirse insanların önemli bir kısmı geri döner*” ifadeleri, kamuoyunu harekete geçirerek, depremin vurduğu bölgelerin yeniden yapılandırılması için gereken

adımların atılmasını haykırmaktadır. Haberde yer alan *“Afetzedelere iş vermemek, o insanı açlığa ve yalnızlığa itmektir”* ifadeleri, toplumsal dayanışmanın önemini vurgulamakta ve göç eden insanlara yardım eli uzatılması gerektiğine dikkat çekmektedir. Haberde, zorunlu göçlerin bireyler ve toplumlar üzerindeki etkileri Prof. Dr. Mustafa Aksoy’un görüşleri ışığında ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Depremzelerin evlerini, mahallelerini ve iş yerlerini kaybetmesi, bireylerin toplumsal kimliklerinde derin bir travmaya yol açmaktadır. Deprem bölgelerinde işsizlik oranlarının artması ve ekonomik kalkınma faaliyetlerinin aksaması, uzun vadede hem bölgeyi hem de ülkedeki ekonomik döngüyü olumsuz etkilemektedir. Haberde, göç eden insanlara yeni fırsatlar sunulmasının ve bölgeye yapılacak yatırımların tersine göçü destekleyeceği ifade edilmiştir. Haberde hem göç edenlerin hem de kalanların sorunları ele alınmış, çözüm odaklı bir yaklaşım benimsenmiştir. Depremzedelerin yaşadıkları travmaların empatiyle ele alınması, toplumsal hassasiyet yaratılmış ve dayanışmanın önemi vurgulanmıştır. Verilen rakamlar ve bilgiler, yetkililerden alınan resmi verilerle desteklenmiş, spekülasyondan kaçınılmıştır.

Fırat Gazetesi’nin “Prof. Dr. Mustafa Aksoy deprem felâketleri dolayısıyla yaşanan göçleri değerlendirdi” başlıklı haberi, yerel medyanın afet

haberciliğindeki kritik rolünü bir kez daha ortaya koymaktadır.

Şekil 18. Elazığ Fırat Gazetesi, 27 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde deprem sonrası zorunlu göçlerin toplumsal etkileri üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 18).

HABER 19

Tarih: 28 Şubat 2023

Başlık: “Elazığ Belediyesi İtfaiye Müdürü Halil İbrahim Başgün, deprem sürecindeki çalışmaları anlattı”

Kategori: Yetkili Görüşleri ve Kurumsal Açıklamalar

Neden: Kamu kurumlarının afet anında ve sonrasında yaptığı çalışmalar.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-28 Şubat 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Elazığ Belediyesi İtfaiye Müdürü Halil İbrahim Başgün, deprem sürecindeki çalışmaları anlattı” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin, Elazığ Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü’nün Kahramanmaraş merkezli depremler sırasındaki kurtarma faaliyetlerini detaylı bir şekilde aktardığı ve bu bağlamda yerel medyanın kriz anlarındaki etkisini tartışmaya açtığı görülmektedir. Fırat Gazetesi’nin bu haberi, Elazığ Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü’nün deprem sürecindeki çalışmalarını anlatarak, afet haberciliğinin toplumsal faydasının örneklerinden birini sergilemektedir. Bu haber, yerel medyanın kriz dönemlerinde ürettiği haberlerin toplumsal etkilerini anlamak için önemlidir. Haber, Elazığ İtfaiye Müdürlüğü’nün deprem sırasında ve sonrasında yürüttüğü faaliyetleri detaylandırarak, halkın kurtarma çalışmaları hakkında bilgilendirilmesini sağlamıştır. 12 gün boyunca hem Elazığ hem de Malatya’da sürekli çalışan ekiplerin 28 vatandaşı enkazdan canlı çıkardığı vurgulanmıştır. Haber metninin dili, itfaiye ekiplerinin zorlu şartlar altında görev yaparken gösterdiği fedakârlıkları kamuoyuna duyurarak, kamu kurumlarının etkinliği hakkında olumlu bir algı oluşturmuştur. Haberde “Bir

tarafтан depremedeydik, bir tarafтан da kurtarma çalışmaları yaptık” ifadeleri, hem yerel halkın hem de kamu kurumlarının dayanışma çağrısını yansıtmış ve toplumsal birliktelik duygusunu pekiştirmiştir.

Fırat Gazetesi’nin ele aldığı bu haberde verilen bilgiler, resmi kaynaklardan gelen verilerle desteklenmiş ve doğruluğu teyit edilmiştir. Kurtarma ekiplerinin zorlu şartlarda yürüttüğü çalışmalar empatiyle aktarılmış ve toplumsal duyarlılığı artıracak bir dil benimsenmiştir. Haberde, hem Elazığ İtfaiye Müdürlüğü’nün hem de Malatya’daki kurtarma ekiplerinin başarılarına yer verilerek dengeli bir sunum sağlanmıştır. Haberdeki detaylar, halkın afetlere karşı dayanıklılığını artırmak için önemli bilgiler sunmuş ve bireylerin afetlere karşı hazırlıklı olma bilincini desteklemiştir. Elazığ Belediyesi’nin Malatya’daki yardım çalışmaları, yerel halkın komşu illere yardım eli uzatma motivasyonunu güçlendirmiştir. Haberde Elazığ İtfaiye Müdürlüğü’nün başarılarına vurgu yapılarak ve müdürlükten övgüyle söz edilerek kamu kurumlarına olan güven oluşturulmaya çalışılmıştır.

Elazığ Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü’nün deprem sürecindeki çalışmalarını ele alan bu haber, yerel medyanın afet haberciliğindeki kritik rolünü bir kez daha gözler önüne sermektedir. Bu haber, hem toplumsal bilinci artırmak hem de kamu kurumlarının faaliyetlerini

şeffaf bir biçimde aktarmak suretiyle toplumsal dayanışma ve güven oluşturmada bir aracı işlevi görmektedir.

Şekil 19. Elazığ Fırat Gazetesi, 28 Şubat 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde Elazığ Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü'nün çalışmaları üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 19).

HABER 20

Tarih: 1 Mart 2023

Başlık: “Herkes, Bilirkişi Mi?”

Kategori: Depremın Sosyoekonomik ve Kültürel

Etkileri

Neden: Depremin toplumsal etkileri ve uzmanlık dışı görüşler tartışılmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-1 Mart 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Herkes, Bilirkişi Mi?” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haber bir problemin önlenmesinde yerel medyanın oynadığı rolü incelemek açısından dikkat çekicidir. Fırat Gazetesi’nin bu haberinde öne çıkan şu mesajlara bakıldığında; uzman olmayan bireylerin afet sonrasındaki spekülatif yorumlarının yaratabileceği zararlara dikkat çekildiği, bu durumun bilgi kaynaklarının doğruluğunun teyit edilmesi gerekliliğine olan ihtiyacı gösterdiği görülmektedir. Haberdeki “Bilmiyorum demek bir erdemdir” mesajı, bireylerin dayanışma ve empati duygularını güçlendirme potansiyeline sahiptir. Toplumun ortak amacının yaraları sarmak olduğu fikri, bilgi kirliliğinin yarattığı karmaşayı önlemede önemli bir rol oynamaktadır. Haberde, *“Daha fazla canımızı, bilgisizliğe ve ihmalkârlığa kurban etmeyelim”* ifadeleriyle halkın, doğru bilgiyle bilinçlendirilmesine ve sorumlu davranışlar sergilemesine olanak sağlanmıştır. Bilgi kirliliği, afet sonrası toplum üzerinde psikolojik, sosyal ve ekonomik etkiler yaratabilir. Bu haberden hareketle, bilgi kirliliğinin etkileri incelendiğinde; yanlış bilgilerin yayılmasının, afetzedeler üzerinde zaten var olan travmaları artırarak gereksiz korku ve stres

yaratabileceği gerçeği ile karşı karşıya kalınmaktadır. Şehir efsanelerinin gerçek bilgilerin önüne geçmesi, toplumsal dayanışma yerine kutuplaşmayı teşvik edebilir. Yanlış kararların alınması, kaynakların yanlış yönlendirilmesine ve ekonomik kayıplara neden olabilir. Bu haberde; bireylerin uzman olmadıkları konularda konuşma eğilimlerini eleştirirken dengeli bir dil kullandığı gözlemlenmiştir. Afetzedelerin durumunu ele alan haber, gereksiz korkuları artıracak bilgilerden kaçınılmış ve duyarlı bir yaklaşım benimsenmiştir. Haberde, kamuoyunu doğru bilgiye ulaştırmaya teşvik eden bir öğreticilik bulunmaktadır.

Fırat Gazetesi'nin "Herkes, Bilirkişi Mi?" başlıklı haberi, yerel medyanın afet haberciliği kapsamında toplumu bilinçlendirme ve bilgi kirliliğiyle mücadele etme konusundaki önemini ortaya koymaktadır.

Şekil 20. Elazığ Fırat Gazetesi, 1 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde uzman olmayan kişilerin afet sonrasındaki spekülatif yorumları üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 20).

HABER 21

Tarih: 2 Mart 2023

Başlık: “Vatandaşlar Birlik Oldu, Siyasiler Birlik Olamadı!”

Kategori: Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar

Neden: Siyasi uzlaşmazlıkların toplum üzerindeki etkileri tartışılmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-2 Mart 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Vatandaşlar Birlik Oldu, Siyasiler Birlik Olamadı!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin Kahramanmaraş merkezli depremlerin yarattığı felaket ortamında toplumsal dayanışma ve siyasi ayrışmalar arasındaki çelişkili durumu çarpıcı bir şekilde gözler önüne serdiği anlaşılmaktadır.

Fırat Gazetesi’nin bu haberi, siyasi uzlaşmazlıkların kriz ortamlarındaki olumsuz etkilerini ele almıştır. Haberde, siyasetçilerin felaket süresince sergiledikleri ayrışma odaklı tavırların, toplumsal dayanışma ruhuna zarar verdiği ifade edilmiştir. Haber metnindeki bu dil, halkı birleştirici mesajların önemi konusunda bir kamuoyu oluşturabilmektedir. Haberin dili, toplumsal dayanışmanın siyaset üstü bir değer olduğunu vurgulamakta ve siyasetçilerin bu dayanışma ruhuna uygun hareket etmeleri gerekliliğine dikkat çekmektedir. *“Siyaset insan kavramından çok sonraki bir konu olmalı”* gibi ifadeler, siyasetçilere kriz anlarında sorumluluk alarak toplumu birleştirici adımlar atmaları gerektiğini hatırlatmaktadır. Haberde yer alan “Acının dili, dini, ırkı, rengi olmaz. Bu acı; insanlık acısıdır” ifadeleri, toplumdaki ayrışmalara karşı dayanışmayı güçlendirmektedir. Haberde, siyasi uzlaşmazlıkların, afetzedelerin temel ihtiyaçlarının karşılanmasına zarar

verdiği belirtilerek, bu durumun toplumsal güveni zedelediği ifade edilmiştir. Haberde, siyasetçilerin krizi birleştirici bir fırsata dönüştüremedikleri ve ayrışma yarattıkları öne çıkarılmış ve bu durumun toplumsal yorgunluğa neden olduğu ifade edilmiştir. Haberin eleştirisel tonu, gerçekleri ortaya koyarken spekülasyondan kaçınmış ve toplumsal gerçeklikleri öne çıkarmıştır. Felaketin boyutlarına empatiyle yaklaşan bir dil benimsenmiş ve afetzedelerin yaşadıkları acıların siyasete malzeme edilmemesi gerektiği vurgulanmıştır. Haberde, siyasi kimliklerin ötesinde bir dayanışma ruhunun inşa edilmesi çağrısı dikkat çekmektedir.

Fırat Gazetesi'nin "*Vatandaşlar Birlik Oldu, Siyasiler Birlik Olamadı!*" başlıklı haberi, afet haberciliğinin toplumsal dayanışmayı destekleme ve kamuoyunu bilinçlendirme konusundaki önemini ortaya koymaktadır.

Şekil 21. Elazığ Fırat Gazetesi, 2 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde siyasi uzlaşmazlıkların kriz ortamlarındaki olumsuz etkileri üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 21).

HABER 22

Tarih: 3 Mart 2023

Başlık: “Bu hâl; İyi hâl değil! Elazığ depreminin sanığına ceza indirimi”

Kategori: Yetkili Görüşleri ve Kurumsal Açıklamalar

Neden: Deprem sonrası depremzedelerin yaşadığı sorunlar alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-3 Mart 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Bu hâl; İyi hâl değil! Elazığ depreminin sanığına ceza indirimi” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin hukuki kararların depremzedeler üzerindeki etkilerini vurguladığı ve afet haberciliğinin kamuoyundaki yankısına dikkat çektiği görülmektedir. Haberde, depremle ilgili davalarda yargının kararlarının toplum üzerindeki etkileri ele alınmış ve kamuoyunun dikkatine sunulmuştur. “*İyi hal indirimi*” gibi kararların depremzedeler üzerindeki olumsuz etkisine dikkat çekilmiştir. Depremzedelerin “adaletin tecelli etmesini bekliyoruz” ifadeleri, toplumun adalet beklentisini dile getirmekte ve hukuki kararların caydırıcılığına vurgu yapmaktadır. Haberde, depremle ilgili hukuki kararların, gelecek nesillerin hayatını kurtarma potansiyeline sahip olduğu belirtilerek farkındalık oluşturulmuştur. Depremzedelerin, hukuki kararların tatmin edici olmaması nedeniyle duydukları hayal kırıklığı ve buna bağlı olarak adalet talepleri öne çıkmıştır. Haberde yer alan “*daha caydırıcı cezalar verilmelidir*” çağrısı, toplumu hukuki süreçlerde daha duyarlı olmaya davet etmektedir. Deprem felaketlerinde, belediyelerden müteahhitlere kadar ilgili tüm tarafların sorumluluklarını yerine getirmesi gerektiği vurgulanmıştır. Haberin dili, olayın hukuki boyutlarını şeffaf bir şekilde aktarmakta ve yargı

sürecine şeffaflıkla ışık tutmaktadır. Haberde, depremzedelerin yaşadıkları acılara empati ile yaklaşılmış ve bu durumun çözüm odaklı bir yaklaşımla ele alınması gerekliliği vurgulanmıştır. Hukuki kararların caydırıcılık eksikliği, özellikle inşaat sektörü ve belediye denetimleri üzerinde hesap verebilirlik çağrısıyla eleştirilmiştir.

Fırat Gazetesi'nin “Bu Hâl; İyi Hâl Değil!” başlıklı haberi, afet haberciliğinin toplumsal adalet ve hesap verebilirlik sağlama konusundaki önemini ortaya koymaktadır. Bu haber, afetlerin hukuki ve toplumsal boyutlarını şeffaf bir şekilde aktararak kamuoyunun bilinçlendirilmesi anlamında bir rol oynamaktadır.

Şekil 22. Elazığ Fırat Gazetesi, 3 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde hukuki kararların depremzedelere etkileri üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetesinin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 22).

HABER 23

Tarih: 4 Mart 2023

Başlık: “Sarayatik Mahalle sakinlerinin 3 yıllık feryadı hâlâ sürüyor”

Kategori: Yetkili Görüşleri ve Kurumsal Açıklamalar

Neden: Deprem sonrası mahallelerde yaşanan sorunlar yetkili ağzlardan ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-3 Mart 2023 tarihli, sayfa 1'deki-“Sarayatik Mahalle sakinlerinin 3 yıllık feryadı hâlâ sürüyor” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin mahalle sakinlerinin kentsel dönüşüm taleplerini yetkili mercilere iletme amacı taşıdığı ve kamuoyu oluşturma açısından kritik bir rol oynadığı görülmektedir. Haberde, Sarayatik Mahallesi sakinlerinin 3 yıldır devam eden kentsel dönüşüm talepleri ele alınmış ve eski, yorgun binaların yaratabileceği riskler vurgulanmıştır. Mahalle sakinlerinin dile getirdiği “kentsel dönüşüm” ihtiyacı, kamuoyunda bu talebin gündeme gelmesini sağlamış ve yetkililere çağrıda bulunulmuştur. Haberin dili, toplumun

dayanışma duygusunu güçlendirmekte ve yerel sorunlara çözüm bulunması için birleştirici bir çağrı niteliği taşımaktadır. Haberde, eski ve hasarlı binaların olası bir depremde yaratabileceği tehlikeler dile getirilerek mahalle sakinlerinin güvenli bir yaşam talebi vurgulanmıştır. Mahalle sakinlerinin kentsel dönüşüm çalışmalarının aciliyetine dikkat çekilerek çözüm odaklı bir çağrıda bulunulmuştur. Mahalle sakinlerinin görüşlerine yer verilerek okuyucularda empati oluşturulmuş ve dayanışma duygusu teşvik edilmiştir.

Doğruluk ve Nesnellik: Haberin dili, mahalle sakinlerinin taleplerini nesnel bir şekilde aktarırken, kentsel dönüşüm ihtiyacına dikkat çekmektedir. Mahalle sakinlerinin yaşadıkları zorluklar ve talepler, empatik bir yaklaşımla sunulmuş ve çözüm önerileri desteklenmiştir. Haberde, mahalle sakinlerinin görüşlerine geniş yer verilerek yerel medyanın toplumsal sorunlara dikkat çekme misyonu yerine getirilmiştir.

Fırat Gazetesi'nin "Sarayatik Mahalle Sakinlerinin 3 Yıllık Feryadı Hâlâ Sürüyor" başlıklı haberi, yerel medyanın afet haberciliği ve kamuoyu oluşturma konusundaki rolünü ortaya koymaktadır.

Şekil 23. Elazığ Fırat Gazetesi, 4 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde mahalle sakinlerinin kentsel dönüşüm taleplerini yetkililere iletme çabaları üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 23).

HABER 24

Tarih: 6 Mart 2023

Başlık: “Hasarlı mı hasarsız mı?”

Kategori: Yapı Stoku ve Kentsel Dönüşüm

Süreçleri

Neden: Hak sahipliği süreçleri ve orta hasarlı binalar işlenmiştir.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-6 Mart 2023 tarihli, sayfa 1'deki-“Hasarlı mı hasarsız mı?” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin deprem sonrası yapı stoku yönetimindeki eksiklikleri ve vatandaşların tedirginliklerini dile getirerek yerel medyanın bu süreçteki rolünü gösterdiği anlaşılmaktadır. Hasar tespit raporlarındaki çelişkiler, vatandaşların yaşadıkları güvensizlik ve belirsizlikle öne çıkarılmış, bu durum kamuoyunda önemli bir tartışma başlatmıştır.

Vatandaşların ifadeleri aracılığıyla, çelişkili raporların neden olduğu sorunlara dikkat çekilmiş ve kamu yönetiminin bu konuda daha etkin olması gerektiği vurgulanmıştır.

Haber, yapı stoku yönetimindeki eksiklikleri dile getirerek kamu kurumlarının hesap verebilirlik sorumluluğunu hatırlatmakta ve vatandaşın güven duygusunu yeniden tesis etme gerekliliğini ön plana çıkarmaktadır.

Deprem sonrası hasar tespiti ve yapı stoku yönetimi, afet yönetiminin en kritik aşamalarındandır. Ancak Fırat Gazetesi'nde yer alan haberde, bu sürecin vatandaşları tatmin etmekten uzak olduğu gözlemlenmektedir.

Hasar tespit raporlarındaki tutarsızlıklar dikkat çekmektedir. Vatandaşların ifadelerine göre, “az hasarlı” olarak belirtilen binalarda yapısal çatlaklar

bulunmaktadır. Bu durum, raporların gerçekliği konusunda ciddi endişelere yol açmaktadır.

Depremler sonrası vatandaşların yaşadığı korku ve belirsizlik ve çelişkili bilgilerle artmakta, bu da toplumsal dayanışmayı ve güven duygusunu zedelemektedir.

Vatandaşlar, şeffaf ve net bilgiye ulaşamamanın yanı sıra hasar tespit süreçlerinin yavaş ilerlemesinden de şikâyet etmektedir. Bu durum, kamu kurumlarının daha etkin ve hızlı hareket etmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Haberin dili, vatandaşların görüşlerini objektif bir şekilde aktarmakta ve kurumsal yetersizlikleri eleştirmektedir.

Haber, depremzedelerin psikolojik durumlarına duyarlı bir çerçevede yazılmış, vatandaşların yaşadıkları sorunlara empati ile yaklaşmıştır.

Kamu kurumlarının sorumluluklarına vurgu yapılarak hesap verebilirlik ilkesi desteklenmiştir.

Fırat Gazetesi'nin "Hasarlı mı Hasarsız mı?" başlıklı haberi, yerel medyanın afet haberciliği aracılığıyla kamuoyu oluşturma, toplumsal farkındalık yaratma ve yetkilileri sorumluluk almaya teşvik etme konusundaki rolünü gözler önüne sermektedir. Deprem sonrasında yaşanan yapı stoku sorunları ve hasar tespit süreçlerindeki eksiklikler, kamu yönetiminin etkinliğini

sorgulatırken, yerel medya bu sorunların gündeme taşınmasında kritik bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Hasar tespit süreçlerinin şeffaf bir şekilde yürütülmesi ve vatandaşların hızla bilgilendirilmesinin sağlanması, eski ve hasarlı binaların yenilenmesi için kapsamlı bir kentsel dönüşüm stratejine olan ihtiyaç haberde vurgulanmıştır.

Şekil 24. Elazığ Fırat Gazetesi, 6 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde yapı stoklarındaki eksiklikler ve vatandaşların tedirginlikleri üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 24).

HABER 25

Tarih: 7 Mart 2023

Başlık: “Elazığ’da yaşayan vatandaşlar, üniversitelerin online eğitim uygulamasını değerlendirdi”

Kategori: Eğitim ve Deprem Bilinci

Neden: deprem nedeniyle online eğitime geçilmesine dair vatandaşların görüşleri alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-7 Mart 2023 tarihli, sayfa 1’deki-“Elazığ’da yaşayan vatandaşlar, üniversitelerin online eğitim uygulamasını değerlendirdi” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin uzaktan eğitimin kriz dönemlerinde eğitimin sürekliliğini sağlamak için etkili bir araç olmasının yanında, onun yapısal sorunlarına da dikkat çekilmektedir. Haberde vatandaşların sürdürülebilirlik konusunda yaşadığı endişeler dile getirilmektedir. Habere göre; vatandaşlar, uzaktan eğitimin uzun vadede bir çözüm olmaktan çıkabileceği ve eğitimin niteliğini düşürebileceği konusunda hemfikirdir. *"Bu kuşağı cehalete sürükleyebilir"* ifadeleri, eğitimde yaşanan kopukluğun gelecekte oluşturabileceği olumsuzluklara dikkat çekmektedir. Habere göre; uzaktan eğitim, her öğrencinin eşit erişim imkânına sahip olmadığı gerçeğiyle eğitime erişimde eşitsizlikleri artırabilir. Yurtların depremzedelere tahsis edilmesi kararına genel bir destek olsa da bunun eğitime olan etkileri

vurgulanmaktadır. Mehmet Ali Kaya'nın *“Devletin yurtlarda depremzedeleri misafir etmesi çok normal”* ifadesi, bu kararın insani boyutuna vurgu yapmaktadır. Ancak, Faik Kılıç'ın *“Eğitimdeki aksamalar yüzünden yıllar sonra belimiz hiç düzelmez”* yorumu, uzun vadeli sosyoekonomik etkilerin daha geniş bir perspektiften ele alınması gerektiğini göstermektedir. Fırat Gazetesi'nin bu haberi, afet sonrası eğitim politikalarının toplumsal algısını yansıtmakla kalmamış, aynı zamanda vatandaşların endişelerini görünür kılmıştır.

Haberde, uzaktan eğitim kararının toplumdaki farklı kesimler tarafından nasıl değerlendirildiğine yer verilmesi, toplumsal dayanışmanın önemini vurgulamaktadır. Örneğin, Şevval Erdem'in *“Zıddını söylemek vicdansızlık olur”* ifadeleri, kararların insanî bir zeminde değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Haberde, vatandaşların hem eğitime erişimle ilgili endişeleri hem de yapı denetimi gibi konularda kamu kurumlarının etkinliğini sorguladıkları görülmektedir. Bu, medyanın kamu görevlilerini hesap verebilirlik konusunda teşvik etme işlevini ortaya koymaktadır.

Haberde, vatandaşların eğitimde yaşanan belirsizliklerin toplumsal psikoloji üzerindeki etkilerine dikkat çektiği de görülmektedir. *“Tüm öğrencilerin kafasında soru işareti var”* ifadeleri, karar alma

süreçlerindeki eksikliklerin doğrudan bireyler üzerinde yarattığı stresi yansıtmaktadır. Uzaktan eğitim, yalnızca akademik performansı değil, aynı zamanda öğrencilerin sosyalleşme süreçlerini ve bireysel gelişimlerini de etkileyen bir modeldir. Haberde, bu endişenin öğrenciler ve veliler tarafından dile getirildiği anlaşılmaktadır.

“Elazığ’da Yaşayan Vatandaşlar, Üniversitelerin Online Eğitim Uygulamasını Değerlendirdi” başlıklı haber, afet sonrası eğitim politikalarına yönelik toplumsal algıyı anlamak için değerli bir kaynak sunmaktadır. Bu haberin kamuoyunun endişelerini görünür kılmadaki rolü, kriz dönemlerinde doğru ve etkili politika geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Şekil 25. Elazığ Fırat Gazetesi, 7 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde kriz dönemlerinde uzaktan eğitim üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetesinin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 25).

HABER 26

Tarih: 8 Mart 2023

Başlık: “En acı 8 MART! “

Kategori: Depremin Sosyoekonomik ve Kültürel Etkileri

Neden: Depremin kadınlar üzerindeki etkileri ve toplumsal dayanışma işlenmiştir.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-8 Mart 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “En acı 8 MART!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin afet sonrası kadınların yaşadığı travmaları ve zorlukları gözler önüne serdiği görülmektedir.

Haber, kadınların deprem sonrası karşılaştığı fiziksel ve duygusal yükleri vurgulamaktadır. Kadınların, ailelerini toparlamak, çocuklarına bakmak ve hayatta kalmak için üstlendiği roller, afetlerde kadınların ne kadar savunmasız olduğunu gözler önüne sermektedir. Örneğin, haberde 4 çocuk annesi S.Ö.’nün “Çocuklarım için ayakta durmaya çalıştım” ifadesi, kadınların kriz dönemlerinde aile için bir denge unsuru olma çabasını yansıtmaktadır.

Depremzede Ayşe K.'nın *"Kadın olmak her zaman zordur. Afette kadın olmak daha da zordur"* ifadesi, afetlerin kadınlar üzerindeki cinsiyet temelli etkilerini ortaya koymaktadır. Kadınların hijyen malzemelerine erişim gücü ve ortak alanların kullanımı gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaları, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin afet dönemlerinde daha belirgin bir hâle geldiğini göstermektedir.

Haber, kadınların yaşadığı psikolojik travmaları ve bu zorluklarla başa çıkma süreçlerini detaylandırmaktadır. Depremzede Ayşe K.'nın *"Oğlumu ve kocamı gömdüm ama ayakta kalmam gerekiyordu"* sözleri, kadınların yaşadığı derin kayıplara rağmen hayatta kalma mücadelesini sürdürdüğünü göstermektedir.

Fırat Gazetesi'nin bu haberi, kadınların deprem sonrası yaşadığı zorlukları görünür kılarak toplumsal farkındalık yaratmıştır. Haberin dili, empati odaklı bir yaklaşım sergileyerek okuyucuları harekete geçirmeyi hedeflemektedir. Haberde depremzedelerin yalnızca sorunları değil, aynı zamanda dayanışma içinde nasıl bir araya geldikleri de vurgulanmaktadır. Örneğin, Malatya'da bir erkeğin kadınlara su, başka birinin battaniye verdiği ifadeleri, toplumun birlikte hareket etme kapasitesini ortaya koymaktadır. Bu tür örnekler, yerel medyanın toplumsal dayanışmayı teşvik etme işlevini

gözler önüne sermektedir. Haber, kadınların karşılaştığı hijyen ve temel ihtiyaç sorunlarını dile getirerek, kamu görevlilerinin bu konulara daha fazla önem vermesi gerektiğini ima etmektedir. Kadın pedine erişim sorunu gibi spesifik örnekler, kamu politikalarının kriz dönemlerinde cinsiyet duyarlı bir yaklaşımı benimsemesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Haber, depremzedelerin ifadelerine yer vererek, toplumsal hassasiyetleri ön planda tutan bir yaklaşım benimsemiştir. Bu durum, afet haberciliğinde etik standartlara uygun bir örnek teşkil etmektedir.

Haberde kadınların karşılaştığı sorunların açık bir şekilde ifade edilmesi, kriz iletişimi açısından önemlidir. Bu tür bilgiler, kamuoyunun hem yardım kampanyalarına katılımını artırabilir hem de yetkililerin dikkatini bu sorunlara çekebilir.

“Elazığ Fırat Gazetesi’nin “En Acı 8 Mart!” başlıklı haberi, afet haberciliğinde yerel medyanın rolünü gözler önüne seren bir örnektir. Haberin, kadınların yaşadığı zorlukları ve toplumsal dayanışmayı ele alış biçimi, yerel medyanın kamuoyu oluşturma ve toplumsal farkındalık yaratma işlevlerini başarıyla yerine getirdiğini göstermektedir.

Kamu görevlileri afet sonrası süreçlerde kadınların özel ihtiyaçlarını dikkate alan politikalar geliştirilmelidir.

Afet sonrası kadınların karşılaştığı sorunları ele alan bu haber, yalnızca bir gazetecilik örneği değil, aynı zamanda toplumsal dayanışma ve farkındalık yaratma çağrısıdır.

Şekil 26. Elazığ Fırat Gazetesi, 8 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde afet sonrası kadınların yaşadığı travmalar üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 26).

HABER 27

Tarih: 9 Mart 2023

Başlık: “Elazığ Ciddi Sorunlarla Karşı Karşıya! Yetkililer Sessiz!”

Kategori: Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar

Neden: Deprem sonrası yöneticilerin sessizliği eleştirilmiştir.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış-9 Mart 2023 tarihli, sayfa 1'deki-“Elazığ Ciddi Sorunlarla Karşı Karşıya! Yetkililer Sessiz!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin afet sonrası yaşanan zorlukları ve yetkililerin eksikliklerini gözler önüne seren bir haber olduğu görülmektedir. Haber, Elazığ'ın deprem sonrası göç dalgasıyla karşı karşıya kaldığını ve bunun kente ciddi bir yük oluşturduğunu vurgulamaktadır. 50 bin kişilik bir nüfus artışının, zaten ağır hasarlı yapı stokuna sahip bir şehirde barınma krizini derinleştirdiği ifade edilmiştir. Emlakçılar, günlük 200'ün üzerinde kiralık ev talebi aldıklarını belirterek konut yetersizliği ve fiyat artışlarına dikkat çekmiştir. Göç, yalnızca barınma değil, aynı zamanda şehrin demografik yapısını değiştirme potansiyeline de sahiptir. Vatandaşların *"Elazığ'ın demografik yapısı değişiyor"* ifadeleri, uyum sorunlarının ve sosyal gerilimlerin ortaya çıkabileceğine işaret etmektedir. Bu durum, toplumsal dayanışma ruhunun zayıflamasına ve sosyal uyumun zorlaşmasına neden olabilir. Haber, yerel halkın yaşadığı tedirginlikleri ve endişeleri kamuoyuna taşımaktadır. Örneğin, vatandaşların barınma sorunları ve ekonomik zorluklar

konusundaki ifadeleri, kriz döneminde toplumsal farkındalık yaratmak için kritik bir öneme sahiptir. Medyanın bu tür sorunları gündeme taşıması, politika yapıcıların dikkatini çekmekte ve çözüm arayışlarını hızlandırmaktadır. Haberin başlığı ve içeriği, yetkililerin sessizliğini eleştirerek kamu yönetiminin hesap verebilirliğini talep etmektedir. Vatandaşların *"Yetkililerin bu konuya el atması lazım"* ifadeleri, yöneticilerin kriz yönetimindeki yetersizliklerini açıkça dile getirmektedir. Haberdeki bazı ifadeler, toplumsal dayanışma ve yardımlaşma çağrılarını da içermektedir. Ancak aynı zamanda göçle gelen nüfus artışının mevcut kaynaklar üzerinde baskı oluşturduğu belirtilerek dayanışmanın sınırlarını da gözler önüne sermektedir. Haber, resmi rakamlarla sahadaki durum arasındaki farklara dikkat çekerek kriz iletişimde doğru ve şeffaf bilgilendirmenin önemini vurgulamaktadır. *"Valiliğin açıkladığı rakamlar sahayı yansıtmıyor"* gibi ifadeler, bilginin doğruluğunu sorgulamaktadır.

"Elazığ Ciddi Sorunlarla Karşı Karşıya! Yetkililer Sessiz!" başlıklı haber, afet sonrası kamuoyu oluşturma ve toplumsal farkındalık yaratmada rol oynamıştır. Haberin, göç, barınma ve demografik değişim gibi konuları ele alışı, kriz dönemlerinde dikkate değerdir.

Şekil 27. Elazığ Fırat Gazetesi, 9 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde yetkililerin eksiklikleri üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 27).

HABER 28

Tarih: 10 Mart 2023

Başlık: “Ağır hasar bırakır!”

Kategori: Yapı Stoku ve Kentsel Dönüşüm
Süreçleri

Neden: Deprem sonrası yıkımı yapılmayan binaların bağımlıların yeni adresi olduğu ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış- 10 Mart 2023 tarihli, sayfa 1'deki-

“Ağır hasar bırakır!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin binaların toplumsal sorunlar yaratmasını ele aldığı ve madde bağımlılığı gibi konuları gündeme taşıdığı görülmektedir. Haber, Elazığ’da Kahramanmaraş depremleri sonrası 6.369 ağır hasarlı yapının tespit edildiğini ve bu yapıların bir kısmının hâlâ yıkılmadığını belirtmektedir. Bu durum, toplumsal güvenliği tehdit eden bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Ağır hasarlı binaların gecikmeli yıkımı, fiziksel risklerin yanı sıra sosyal sorunları da beraberinde getirmektedir. Haberin vurguladığı bir diğer önemli sorun, bu yapıların madde bağımlıları için bir sığınak haline gelmesidir. Ağır hasarlı binaların yalnızca fiziksel bir tehlike değil, aynı zamanda toplumsal bir problem kaynağı olduğu ifade edilmektedir. Madde bağımlılığının artması ve gençlerin bu binalarda kendilerine zarar vermesi, toplumda daha geniş çaplı bir kaygı yaratmaktadır. Haber, vatandaşların ağır hasarlı binaların yıkılmaması nedeniyle yaşadığı rahatsızlığı açıkça dile getirmektedir. “Çocuklarımızı bataklıktan kurtarmamız gerekiyor” ifadeleri, sorunun yalnızca bireysel değil, aynı zamanda toplumsal bir mücadele gerektirdiğini ortaya koymaktadır. Yerel medya, toplumun farklı kesimlerinin yaşadığı sorunları görünür kılmakta ve bu sorunların geniş bir kitle tarafından anlaşılmasını sağlamaktadır. "Ağır Hasar Bırakır!" haberi, ağır hasarlı yapıların topluma olan

zararını ayrıntılı bir şekilde sunarak kamuoyunun dikkatini bu meseleye çekmiştir. Haberin başlığında ve içeriğinde yetkililere yönelik eleştiriler açıkça ifade edilmiştir. “Yıkılması için birilerinin ölmesi mi gerekiyor?” gibi sorular, yöneticilerin gecikmelerine dair hesap verebilirlik taleplerini gündeme taşımaktadır. Yerel medya, bu tür soruları sorarak kamu yönetiminden daha hızlı ve etkili çözümler talep eden bir platform sunmaktadır. Haberin dili, toplumu madde bağımlılığı gibi sorunlarla mücadeleyle çağırmakta ve bu konuda dayanışmanın önemini vurgulamaktadır. Özellikle “Gençlerimize sahip çıkalım!” ifadesi, bireylerin ve toplulukların sorunun çözümünde aktif bir rol oynaması gerektiğini ima etmektedir. Haberde yer alan veriler, kriz yönetiminde şeffaflığın ve doğru bilgilendirmenin önemini vurgulamaktadır. Ağır hasarlı binaların yıkımının gecikmesi, yalnızca fiziksel riskleri değil, aynı zamanda sosyal güvenlik tehditlerini de beraberinde getirmektedir. Haberin dili, empati ve toplumsal dayanışma temalarını öne çıkarmaktadır. Özellikle madde bağımlılığına dikkat çekilmesi, bireylerin ve ailelerin yaşadığı acıyı görünür kılmakta ve bu sorunun çözümüne yönelik bir kamuoyu oluşturmayı hedeflemektedir.

“Ağır Hasar Bırakır!” başlıklı haber, afet sonrası toplumsal sorunları görünür kılma ve kamuoyunu bu

sorunlar hakkında bilgilendirme konusunda dikkate değerdir.

Şekil 28. Elazığ Fırat Gazetesi, 10 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde madde bağımlılarının depremde hasar gören binaları kullanımı üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 28).

HABER 29

Tarih: 11 Mart 2023

Başlık: “Şimdi de “Git gel Malatya” sorunu”

Kategori: Ekonomik Yansımalar ve Bölgesel Kalkınma

Neden: Deprem sonrası göç etmek zorunda kalan vatandaşların yaşadıkları problem ve ekonomik etkileri ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış- 11 Mart 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Şimdi de “Git gel Malatya” sorunu” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin kamuoyu oluşturma ve toplumsal sorunlara çözüm arayışında kamuoyu etkisi yarattığı anlaşılmaktadır. Kahramanmaraş depremleri sonrası göç eden Malatyalı depremzedelerin yaşadığı ulaşım sorunları üzerinden, haberin bu meseleleri gündeme taşıma, farkındalık yaratma ve yerel yönetimleri harekete geçirme konusunda bir rolü bulunmaktadır. Depremler, yalnızca fiziksel yıkımlarla değil, toplumsal ve ekonomik sorunlarla da bireyleri ve toplumları derinden etkiler.

Fırat Gazetesi’nin "Git Gel Malatya" başlıklı haberi, Elazığ’a göç eden Malatyalı depremzedelerin ulaşım ve ekonomik zorluklarını ele alarak yerel medyanın toplumsal sorunları gündeme taşıma gücüne dair değerli bir örnek sunmaktadır. Haber, Elazığ’ın jeopolitik konumundan dolayı Malatya gibi depremten etkilenen şehirlerden yoğun göç aldığını vurgulamaktadır. Elazığ’ın, ağır hasar almasına rağmen Malatya’dan gelen on binlerce depremzedeye ev sahipliği yapmaya çalışması, şehrin demografik yapısını ve altyapısını

zorlamaktadır. Malatya-Elazığ arasında günlük ulaşım maliyetinin o tarihlerde 120 TL'yi bulması, özellikle kamu çalışanları ve asgari ücretliler için ciddi bir yük oluşturmaktadır. Bu durum, depremzedelerin ekonomik olarak daha da zorlanmasına neden olmakta ve sosyal belediyecilik uygulamalarının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Haber, kamu çalışanlarının esnek çalışma saatleri ve isteğe bağlı görevlendirme taleplerini de gündeme taşımaktadır. Bu talepler, afet sonrası iş gücü hareketliliğini yönetmenin ve depremzedelerin hayatını kolaylaştırmanın yollarını tartışmaya açmaktadır. “Git Gel Malatya” haberi, deprem sonrası ulaşım sorunlarını görünür kılarak kamuoyunun dikkatini çekmeyi başarmıştır. Haber, depremzedelerin yaşadığı zorlukları detaylı bir şekilde ele alarak toplumun tüm kesimlerini bu meseleye duyarlı olmaya davet etmektedir. Haberde, belediyelerin sosyal belediyecilik anlayışıyla hareket ederek, depremzedeler için ulaşım desteği sağlaması gerektiği belirtilmektedir. Bu tür çözüm önerileri, yerel medyanın yalnızca sorunları dile getirmekle kalmayıp aynı zamanda çözüm odaklı bir yaklaşım benimsediğini göstermektedir. Haber, Prof. Dr. Güner Sönmez gibi yerel liderlerin desteğiyle sorunları sosyal medyada daha geniş bir kitleye ulaştırarak, kamuoyu baskısı yaratmıştır. Yerel medyanın, bireylerin ve toplulukların sesini duyurma işlevi, bu tür kriz dönemlerinde kritik bir öneme sahiptir.

Haberin, belediyeleri depremzedelerin ulaşım sorunlarını çözmeye davet etmesi, yerel yönetimlerin toplumun ihtiyaçlarına duyarlı olmasını sağlamaktadır. Sosyal belediyecilik anlayışının öne çıkarılması, kriz anlarında yerel yönetimlerin rollerini yeniden tanımlamalarını gerektirmektedir. Fırat Gazetesi'nin bu haberi, toplumun taleplerini yöneticilere ileterek bir köprü görevi görmektedir. Depremzedelerin günlük yaşamda karşılaştığı sorunlar, medya aracılığıyla görünür kılınmakta ve kamu politikalarının geliştirilmesine katkı sunmaktadır. Ulaşım gibi temel ihtiyaçların karşılanmasında yaşanan zorlukların medya tarafından ele alınması, sosyal adalet kavramını gündeme taşımaktadır. Haber, ekonomik olarak dezavantajlı grupların yaşadığı sorunları dile getirerek daha adil bir toplum için gerekli adımların atılmasını talep etmektedir.

“Git Gel Malatya” başlıklı haber, yerel medyanın afet sonrası toplumsal sorunları gündeme getirme, kamuoyunu bilinçlendirme ve çözüm odaklı bir yaklaşımla hareket etme potansiyelini gözler önüne sermektedir.

Şekil 29. Elazığ Fırat Gazetesi, 11 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde Malatyalı depremzedelerin yaşadığı ulaşım sorunu üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 29).

HABER 30

Tarih: 13 Mart 2023

Başlık: “Kentsel dönüşüm; devletten, destek Şerifoğulları’ndan!”

Kategori: Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar

Neden: Kentsel dönüşüm projelerine dair siyasi yaklaşımlar ele alınmıştır.

Fırat gazetesi/Manşet Haberler Bölümü-Fotoğraf unsuru kullanılmış- 13 Mart 2023 tarihli, sayfa 1’deki- “Kentsel dönüşüm; devletten, destek Şerifoğulları’ndan!” başlıklı haberin içeriği incelendiğinde; haberin Elazığ’daki kentsel dönüşüm çalışmaları ve belediye desteklerinin vatandaşlar üzerindeki etkisini, yerel medyanın toplumsal bilinçlendirme ve yöneticileri harekete geçirme işlevlerini ele aldığı görülmektedir.

Afetler, bireylerin yaşamını doğrudan etkileyen olaylar olarak fiziksel, sosyal ve ekonomik düzeylerde ciddi etkiler yaratır. Deprem gibi doğal afetler sonrası yeniden yapılandırma süreçleri, yalnızca fiziksel altyapının yeniden inşasıyla sınırlı kalmaz; aynı zamanda toplumsal dayanışma, güven ve kamu politikaları gibi boyutları da içerir. Yerel medya, bu süreçte kamuoyu oluşturma ve halkın taleplerini yöneticilere iletme konularında önemli bir rol oynar. Kahramanmaraş depremleri, Türkiye’nin deprem riski taşıyan bölgelerindeki yapıların dayanıklılığını yeniden sorgulama ihtiyacını gündeme getirmiştir. Haberde, Elazığ Belediyesi’nin Aşağı Demirtaş Mahallesi’nde 500 müstakil konut inşa ederek elde edilen gelire kentsel dönüşümüne destek sağlama planı, bu ihtiyaca somut bir çözüm sunmaktadır. Haber, kentsel dönüşümün vatandaşlar için yalnızca fiziksel güvenlik değil, aynı zamanda sosyal ve ekonomik bir rahatlama anlamına

geldiğini de vurgulamaktadır. Vatandaşların ifadeleri, yenilikçi ve destekleyici politikaların halk tarafından nasıl olumlu karşılandığını ortaya koymaktadır. Örneğin, *“Kentsel dönüşüm demek kurtuluş demek”* ifadesi, bu tür projelerin toplum üzerindeki güçlü etkisini göstermektedir. Fırat Gazetesi, bu haberiyle kentsel dönüşüm projelerinin Elazığ’daki önemini vurgulamış ve bu projelere verilen desteklerin vatandaş üzerindeki etkisini detaylı bir şekilde ele almıştır. Gazetenin bu yaklaşımı, kamuoyunun bilinçlenmesine ve yerel yönetimlerin projelerine yönelik desteklerin artırılmasına katkıda bulunmaktadır. Yerel gazeteler, yöneticilere halkın beklenti ve memnuniyet düzeyini ileterek politika yapım süreçlerini etkileyebilir. Başkan Şerifoğulları’nın *“Gövdemizi taşın altına koymaktan geri durmayacağız”* ifadesi, buna benzer haberlerin kamu yöneticilerine projeleri daha güçlü bir şekilde sahiplenme motivasyonu sağladığını göstermektedir. Haberde yer verilen vatandaş görüşleri, şeffaf yönetim süreçlerinin ve iletişim kanallarının önemine dikkat çekmektedir. Kentsel dönüşüm projelerinde şeffaflık, yalnızca teknik bir gereklilik değil, aynı zamanda toplumsal güvenin inşası için de kritik bir unsurdur. Elazığ Belediyesi’nin kentsel dönüşüm projelerine mali destek sağlama politikası, sosyal belediyeçilik anlayışının bir örneğidir. Bu tür projeler, yalnızca fiziksel yapıların yenilenmesini değil,

aynı zamanda toplumsal dayanışmanın güçlenmesini sağlamaktadır. Aşağı Demirtaş Mahallesi'nde inşa edilen konutlardan elde edilecek gelirin kentsel dönüşüm projelerine aktarılması, yerel yönetimlerin sınırlı bütçeleri etkin bir şekilde kullanmasına yönelik yenilikçi bir çözüm sunmaktadır. Haberde yer alan ifadeler, vatandaşların kentsel dönüşüm sürecine olan güvenini artırmayı amaçlayan bir halkla ilişkiler faaliyetidir. Yerel medya, bu tür haberlerle halkın bilinç düzeyini yükseltmekte ve kamu politikalarının toplumsal etkilerini göz önüne sermektedir. Haberde vurgulanan vatandaş memnuniyeti ve beklentileri, kamu yöneticileri üzerinde olumlu bir baskı yaratarak projelerin etkin bir şekilde uygulanmasına katkıda bulunmaktadır. Bu durum, medya ve kamu yönetimi arasındaki ilişkiyi güçlendirmektedir.

Fırat Gazetesi'nin bu haberi, kentsel dönüşümün önemini ve vatandaşlar üzerindeki olumlu etkisini vurgulayarak yerel medyanın kamuoyu oluşturmadaki gücünü ortaya koymaktadır.

Şekil 30. Elazığ Fırat Gazetesi, 13 Mart 2023, Sayfa 1-5.

Asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerine ilişkin Elazığ Fırat Gazetesi'nde kentsel dönüşüm çalışmaları ve belediye destekleri üzerine manşetten tam sayfa haber yapılmış, yapılan haber gazetenin manşet için ayrılan 5. Sayfasında da detaylı bir şekilde tam sayfa olarak verilmiştir (Şekil 30).

Araştırma Bulgularının Frekans-Yüzde Dağılımı

Deprem konulu haberler, 7 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasında yayımlanan Fırat Gazetesi'nde toplam 30 haber içeriğinde yer almıştır. Yapılan içerik analizi, tüm haberlerin fotoğrafla desteklendiğini göstermektedir. Bu durum, afet gibi önemli bir konunun, sadece metinle değil, görsel unsurlarla da vurgulandığını ve haberin görsel açıdan da dikkate alındığını ortaya

koymaktadır. Fotoğrafın, haberin içerik açısından değerinin yanı sıra, okuyucu üzerindeki çekiciliği ve etkililiği bakımından da önemli bir rol oynadığı açıktır.

Medya çalışmalarında, "Fotoğraf unsuru, haberin çekiciliği ve önemsenmesi açısından önemli bir kriterdir. Haberin kapladığı alanı etkiler ve de habere verilen önemin göstergesidir" (Bak, 2018, s.72) ifadesi, görsellerin haberin toplumsal algısını şekillendirmedeki işlevini açıkça ortaya koymaktadır. Özellikle afet haberciliğinde, görsellerin kullanımı, hem halkın dikkatini çekmek hem de haberin etkisini artırmak için kritik bir unsurdur. Deprem gibi yıkıcı afetlerde, görsel materyaller yalnızca haberin duyuşal boyutunu zenginleştirmekle kalmaz, aynı zamanda afetin büyüklüğünü ve ciddiyetini aktarma konusunda da medya organlarına önemli bir sorumluluk yükler.

Bu bağlamda, Fırat Gazetesi'nin afet haberlerinde görsel unsurları aktif bir şekilde kullanması, haberin sadece bilgi aktarmakla kalmadığını, aynı zamanda toplumsal farkındalık yaratma ve kamuoyunun duyarlılığını artırma amacını da taşıdığını göstermektedir. Bu durum, yerel medyanın, afet sonrası dönemde toplumu bilinçlendirme ve toplumsal dayanışmayı teşvik etme noktasındaki rolünü güçlendirmektedir.

Gazetelerde yer alan haberlerin kategorilerine göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir. Tablo 1

incelendiğinde, % 23.3'lük (7) oranda Depremın Sosyoekonomik ve Kültürel Etkileri kategorisi ile Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar kategorilerinin haberlerde yoğunlukla işlendiği dikkati çekmektedir.

Tablo 1: Haber Kategorilerine Göre Dağılımları

Kategoriler	f	%
Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar	7	23.3
Depremın Sosyoekonomik ve Kültürel Etkileri	7	23.3
Yapı Stoku ve Kentsel Dönüşüm Süreçleri	5	16.7
Toplum Üzerindeki Olumsuzluklar ve Sosyal Travma	4	13.3
Yetkili Görüşleri ve Kurumsal Açıklamalar	3	10.0
Deprem Bilimcilerin Açıklamaları ve Risk Öngörülleri	2	6.7
Eğitim ve Deprem Bilinci	1	3.3
Ekonomik Yansımalar ve Bölgesel Kalkınma	1	3.3
Toplam	30	100.0

Tablo 1'de yer alan bulgular, deprem konulu haberlerin yoğunlaştığı temaları ve bu temaların toplumsal algıya etkisini net bir şekilde ortaya koymaktadır. Haber içeriklerinin dağılımı, yerel basın, deprem gibi yıkıcı bir afetin farklı boyutlarını ele alarak okuyuculara çok yönlü bir perspektif sunma çabasını yansıtmaktadır. Bu çerçevede, özellikle Siyasi Yaklaşımlar ve Politikalar ile Depremın Sosyoekonomik ve Kültürel Etkileri kategorilerinde yoğunlaşan haberler, toplumda farkındalık yaratma ve karar alıcı mekanizmalara yönelik eleştirilerle katkı sunma işlevini üstlenmiştir.

Bu analiz ışığında sonuç ve öneriler kısmında yerel basının kriz dönemlerindeki rolüne dair daha kapsamlı bir değerlendirme yapılmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Afetler, bireylerin ve toplumların sosyal, ekonomik, psikolojik yapılarında derin etkiler bırakan olağanüstü olaylardır. Bu gibi kriz durumlarında bilgiye erişim, hem bireysel hem de toplumsal dayanışmanın inşa edilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Medya, afet durumlarında kamuoyunu bilgilendirme, farkındalık yaratma ve toplumsal algı oluşturma fonksiyonları ile öne çıkan temel aktörlerden biridir. Bu bağlamda yerel basın, topluma yakın olma avantajı ile bilgi aktarımı ve toplumsal

dayanışmayı destekleme açısından önemli bir sorumluluk üstlenmektedir.

Bu çalışma, Elazığ merkezli bir yerel gazete olan Fırat Gazetesi'nin, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleri sonrasında yayımladığı haberler aracılığıyla yerel basının afet haberciliği pratiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, 7 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasında toplam 30 sayıda yer alan manşet haberlerini içerik analizi yöntemiyle değerlendirmiş ve bu haberlerin ana temalarını kategorilere ayırmıştır. Deprem bilimcilerin açıklamaları, depremin etkileri, bölgeye ilişkin yapı stoku durumu, siyasal ve toplumsal boyutlar, bu kategoriler arasında öne çıkan temel başlıklar olmuştur.

Araştırma bulguları, Fırat Gazetesi'nin yerel bir medya organı olarak afet haberciliğinde hem bilgi aktarımı hem de toplumsal farkındalık oluşturma konusunda etkin bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Özellikle deprem bilimcilerin açıklamaları ve yapı stoklarına dair haberler, kamuoyunun afetlere karşı bilinçlenmesinde kritik bir yer tutmaktadır. Bununla birlikte, siyasal ve toplumsal haberler, depremlerin ekonomik ve sosyal yansımalarına ışık tutmaktadır.

Yerel basın, yalnızca bilgi aktarımı yapan bir iletişim aracı değil, aynı zamanda toplumsal dayanışmayı destekleyen ve kriz durumlarında etik sorumluluklarıyla

hareket eden bir platformdur. Bu çalışmada, Fırat Gazetesi'nin habercilik pratikleri üzerinden, yerel medyanın afetler karşısındaki toplumsal dayanışmayı destekleme ve bilgiye erişim sağlama konusundaki katkıları araştırılmıştır. Bu kapsamda, yerel basının etik sorumlulukları da ele alınmış ve gelecekteki afet haberciliği pratiklerini geliştirmeye yönelik öneriler sunulmuştur.

Çalışmada; Elazığ Fırat Gazetesi'nin 7 Şubat 2023 ile 13 Mart 2023 tarihleri arasındaki deprem haberciliği örneği üzerinden, yerel basının toplumsal algıya olan etkisini incelenmiştir. Deprem gibi afetlerin toplumda yarattığı derin etkiler göz önünde bulundurularak, medyanın bu etkilerin şekillenmesindeki rolü ele alınmıştır.

Elazığ Fırat Gazetesi'nin manşet haberlerini incelenerek gazetenin deprem haberciliği pratiği değerlendirilmiştir.

Afet haberciliği, kriz durumlarında medyanın toplumu bilgilendirme, uyandırma ve dayanışma yaratma gibi çok boyutlu roller üstlendiği bir gazetecilik pratiğidir. Doğal afetlerden teknolojik felaketlere kadar geniş bir yelpazeyi kapsayan afet haberciliğine ilişkin yerel basında haberlerin hazırlanıp sunulması esnasında etik değerlendirmelerin öne çıktığı kriz dönemlerinde yanlış bilgilendirmenin ve panik yaratmanın önlenmesinde

haber metninde kullanılan dil önem teşkil etmektedir. Medyanın afetler karşısındaki rolü, toplumun bilgiye erişiminde kritik bir öneme sahiptir.

Kökenleri, yazılı basının yaygınlaştığı 18. ve 19. yüzyıllara dayanan afet haberciliğinde o dönemlerde gazete haberleri, büyük yangınlar, salgın hastalıklar ve doğal afetler gibi olayları belgeleyerek toplumun bu olaylara verdiği tepkiyi yönlendirmede kritik bir rol oynamıştır.

Türkiye’de afet haberciliği, 1999 Marmara Depremi ile belirgin bir dönüşüme uğramıştır. Bu olay, medyanın kriz dönemlerindeki rolünü vurgulamakla kalmamış, aynı zamanda toplumun medya aracılığıyla afetlere dair bilinçlenmesini sağlamıştır. Sosyal medyanın yükseldiği 2010’lu yıllarda, afet haberciliği çok daha hızlı ve etkili bir hale gelmiş; bireylerin aktif katılımıyla habercilik pratikleri çeşitlenmiştir.

Afet haberciliği, yalnızca bir bilgi aktarım aracı olarak değil, aynı zamanda bireylerin afetlere karşı bilinçlenmesini sağlama ve toplumsal dayanışmayı destekleme süreci olarak kritik bir öneme sahiptir. Doğal afetler, hem ulusal hem de yerel medyanın sorumluluklarını daha belirgin hale getirmektedir. Ulusal ve yerel medya, afet haberciliği kapsamında kamuoyu oluşturma ve bireyleri bilinçlendirme yeteneğine sahiptir.

Yerel basın, ulusal medyaya kıyasla bir kentteki daha somut ve yerel sorunlara odaklanarak, toplumsal algının şekillenmesinde önemli bir rol oynar. Ulusal medya, afetlerin genelde daha geniş kitlelere ulaştırılmasını sağlarken, yerel medya olayların topluma yakınlık boyutunda ele alınmasını kolaylaştırır.

Bu çalışmada elde edilen bulgular ışığında, Elazığ Fırat Gazetesi'nin toplumsal farkındalık oluşturmada oynadığı rol değerlendirilmiştir. Deprem konulu haberler, önceden belirlenen kategoriler ışığında kapsamlı olarak ele alınmıştır.

Bu araştırmada elde edilen bulgular, Fırat Gazetesi'nin, afet haberlerini yayımlarken toplumsal algıyı şekillendirme ve halkın afetlere karşı bilinçlenmesini sağlama konusunda etkin bir rol oynadığını göstermektedir.

Deprem bilimcilerinin açıklamaları ve yapı stokları hakkında yapılan haberler, afetlerin bilimsel temellere dayalı olarak anlaşılmasını sağlamış ve toplumsal farkındalığı artırmıştır. Prof. Dr. Naci Görür gibi bilim insanlarının uyarılarının yerel medya üzerinden geniş kitlelere ulaşması, halkın afetlere yönelik daha bilinçli ve hazırlıklı olmasına katkı sağlamıştır.

Gazetenin yerel yönetimler ve halk arasında bir köprü işlevi görmesi, afetin sosyoekonomik etkilerine dair farkındalık oluşturulmasına olanak tanımıştır. Fırat

Gazetesi, sadece bilgilendirme yapmakla kalmayıp, aynı zamanda toplumsal dayanışmayı teşvik eden içerikler de sunmuştur. Depremi ekonomik etkileri, mağdurlara yardım organizasyonları ve kriz anındaki dayanışma duygusu ön plana çıkmiştir.

Gazetede yer alan siyasal boyutlu haberler, afet sonrası hükümetin ve yerel yönetimlerin tutumları üzerine yapılan eleştiriler ve önerilerle toplumsal algıyı etkilemiştir. Siyasal sorumlulukların vurgulanması, afet sonrası hızlı müdahalelerin önemine dikkat çekmiştir. Bu tür haberler, yalnızca bilgi aktarımı değil, aynı zamanda bir tür sosyal sorumluluk taşıyan gazetecilik anlayışını da sergilemiştir.

Fırat Gazetesi'nin afet haberciliği, yerel medyanın, kriz dönemlerinde nasıl bir etki gücüne sahip olduğunu gözler önüne sermektedir. Yerel medya organları, sadece global veya ulusal perspektiflerden değil, aynı zamanda yerel toplumu etkileyen hususlardan da söz ederek halkın sorunlarını daha doğrudan bir şekilde dile getirebilmektedir. Bu, hem toplumun hem de yerel yönetimlerin afetlere yönelik stratejik yaklaşımını şekillendirmektedir.

Araştırma bulguları, ulusal ve yerel medyanın afet haberciliğindeki rollerinin, toplumu bilinçlendirme ve kamuoyu oluşturma açısından tamamlayıcı bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Medyanın bu rollerini

geliştirebilmesi için etik kodların sıkı takip edilmesi, kriz dönemlerinde yanlış bilgilendirmelerin önlenmesi ve teknolojik yeniliklerin etkin kullanılması önerilmektedir. Gelecekteki çalışmalar, afet haberciliğinin toplumsal etkilerini daha detaylı bir şekilde inceleyerek bu alandaki bilgi birikimini arttırabilir.

KAYNAKÇA

- Afacan, E., & Işık Afacan, M. (2023). Türk spor gazetelerinde deprem algısı: 2023 Kahramanmaraş depremi örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(2), 844-860. <https://doi.org/10.16953/deusosbil.1265541>
- Bak, G. (2018). *1980’li yıllardan günümüze Türk yazılı basınında çocuk olgusu* (O. V. Eşidir, Ed.). Ankara: İKSAD Yayınevi. <https://iksadyayinevi.com/wp-content/uploads/2020/03/1980LI-YILLARDAN-GUNUMUZE-TURK-YAZILI-BASININDA-COCUK-OLGUSU.pdf>
- Bilgin, N. (2014). *Sosyal bilimlerde içerik analizi: Teknik ve örnek çalışmalar* (3. bs.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Coşkun, A. (2023). Sosyal medyada yalan haberle mücadele: Kahramanmaraş deprem haberlerinin teyit.org üzerinden incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 11(2), 1151-1181. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.1288488>
- Erdoğan, İ. (2013). Türkiye’de ulusal ve yerel gazetelerin habercilik anlayışları: Deprem haberlerinin karşılaştırmalı analizi. *Selçuk İletişim*, 4(3), 51-64. <https://doi.org/10.18094/si.14263>

- Fırat Gazetesi (6 Şubat 2023-13 Mart 2023).
- Geray, H. (2011). *Toplumsal araştırmalarda nicel ve nitel yöntemlere giriş: İletişim alanından örneklerle* (3. bs.). Ankara: Ezel Basın Yayın Dağıtım.
- Kolukırık, S., & Tuna, M. (2009). Türk medyasında deprem algısı: Marmara depremi örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(28), 286-298.
- Stempel III, G. H. (2003). İçerik analizi. M. S. Çebi (Der. & Çev.), *İletişim araştırmalarında içerik çözümlemesi* (s. 103-123). Ankara: Alternatif Yayınları.
- Vural, A. M., Boztepe Taşkiran, H., Türkoğlu, S., Sarı, M., Maral, T., Keskin, R. K., Koparan, E., Yüncüoğlu, B., Gülnar, M., Şahin, H., Ünlü, T. T., & Ağca, M. E. (2022). İnternet gazetelerinde depremin haberleştirilmesi: Türkiye'nin en çok ziyaret edilen haber sitelerinde deprem içerikli haberlerin risk iletişimi bağlamında analizi. *Medya*, 2022(13), 25-54.
<https://doi.org/10.55609/yenimedya.1111441>

ISBN: 978-625-378-164-4